

KNVvL

Koninklijke Nederlandse Vereniging voor Luchtvaart

Jaarverslag 2025

Colofon

Productie & coördinatie: Sanne de Bonte

Fotografie:

Calab Acker	Jasper van der Meer
Ian Baldwin	Frank Moorman
Carla Beekman	George Nielsen
Remco van den Berg	Ronald Overdijk
Rik Epe	Youri Pruim
Jin Femer	Shawn Rain
Berend Jan Floor	Rodrigo Rodrigues Wolf
Ricardo Gomez Angel	Tanno Rutten
Iewek Gnos	Eric Schimmel
Karl Greif	Bram van der Sluis
Rembert Groenman	Philip Snijder
Jan den Hartog	Frank Stavast
Phil Hearing	Martijn Steenwijk
Yuri van den Hooren	Marcel Verdult
David Henrichs	Arjan Vrieze
Fonsz Kriegsman	Alies Wanders
Maarten Van Luttervelt	

Vormgeving en druk: Print Productions, Heerhugowaard

© KNVvL

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, microfilm, fotokopie, magnetische of digitale media, plaatsing op websites, of op welke andere wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Inhoudsopgave

Voorwoord van het Hoofdbestuur	4
Bondsbureau	7
Ledenservice	8
Operations	9
Veiligheid	10
Juridische commissie	11
Medische commissie	11
Afdelingen	
Aerobatics	12
Algemene Luchtvaart Kennis	13
Ballonvaren	14
Deltavliegen	16
Drones	18
Gemotoriseerd Vliegen	20
Historische Luchtvaart	22
Luchtvaartwetenschappen	24
Modelvliegsport	25
Parachutespringen	27
Paramotorvliegen	30
Paragliding	32
Zweefvliegen	33
Ledenaantallen	36
Onderscheidingen	36
Financiën	37
Hoofdbestuur, Raad van Advies en Bondsbureau	38
Hoofdbestuur	38
Raad van Advies	38
Medewerkers Bondsbureau	38
Woordenlijst	39

■
Ik ben lid van de
KNVvL omdat ik
zorgeloos wil vliegen

Voorwoord van het Hoofdbestuur-

Hierbij tref je het jaarverslag 2025 aan van de Koninklijke Nederlandse Vereniging voor Luchtvaart.

In maart 2025 traptten we het vliegseizoen traditiegetrouw af met de GA Season Opener op Breda National Airport. Met ondersteuning van Luchtverkeersleiding Nederland en het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat organiseerden we samen met AOPA en Breda International Airport een vrijwel uitverkocht evenement vol inspirerende presentaties. Experts van de ILT en het Analysebureau Luchtvaartvoorvallen (ABL) deelden waardevolle inzichten over risicoprofielen, vluchtvoorbereiding en actuele trends binnen de General Aviation.

Een bijzonder hoogtepunt was de komst van Vladimir Foltin (EASA), die ons bijpraatte over de toekomst van GA Flightpath 2030+. Hij liet zien hoe nieuwe ADS-L standaarden op een toegankelijke manier het risico op botsingen in de lucht kunnen verkleinen. AOPA-president Mark Rademaker sloot deze geslaagde dag af, waarmee we de basis legden voor een veilig en mooi vliegjaar.

Als Hoofdbestuur hebben we ons in 2025 gericht op drie belangrijke speerpunten:

1. Het creëren van meer ruimte voor de lichte luchtvaart;
2. Het functioneren als gekwalificeerde organisatie voor luchtsport en luchtvaart;
3. Het zijn van hét expertisecentrum op het gebied van regelgeving en wetgeving.

Speerpunt 1: Meer ruimte voor lichte luchtvaart

Hoewel de kabinetswissel in 2025 de politieke lobby heeft bemoeilijkt, hebben we gelukkig wel voort kunnen borduren op eerdere gesprekken met Minister Madlener. Hierdoor konden we Theo ten Haaff voordragen voor de adviescommissie Luchtruimherziening. Hij heeft namens de KNNvL de belangen van de General Aviation (GA) nadrukkelijk op de kaart gezet in deze commissie, waar we erg tevreden over zijn. Daarnaast blijven we betrokken bij de Drone Council Nederland. Onze inzet is gericht op een veilige integratie van drones (zoals medische- en politievluchten) met behoud van de toegankelijkheid van het luchtruim voor al onze vliegende afdelingen.

Op 23 mei 2025 heeft Defensie haar finale ontwerp van het NPRD (Nationaal Programma Ruimte voor Defensie) gepubliceerd. Hier hebben wij in juni 2025 op gereageerd met als doel onze belangen zo veel als mogelijk te waarborgen.

Daarnaast was Just Culture een belangrijk speerpunt, met extra aandacht voor sociale veiligheid en integriteit. We hebben dit thema in 2025 succesvol uitgerold naar onze clubs, verenigingen en scholen. De eerste positieve resultaten zijn al zichtbaar en in 2026 blijven we deze boodschap dan ook uitdragen.

Speerpunt 2: Gekwalificeerde organisatie

Nadat we in 2024 de eerste stappen zetten om een Qualified Entity

(QE) te worden, zijn we in 2025 voortvarend doorgegaan met de ontwikkelingen richting brevetafgifte. Deze werkzaamheden zetten we in 2026 onverminderd voort.

Speerpunt 3: Expertisecentrum voor regelgeving en wetgeving

Als expertisecentrum voor wet- en regelgeving zetten we in op een nauwe samenwerking met zowel externe partners als onze eigen achterban. Door op managementniveau regelmatig met het Ministerie te overleggen, proberen we invloed uit te oefenen op de regels, zodat we onze luchtsporten nu en in de toekomst veilig en plezierig kunnen blijven beoefenen.

Jaarlijkse evaluatie

Als onderdeel van de MKE's vanuit NOC*NSF heeft het Hoofdbestuur in 2025 een jaarlijkse zelfevaluatie uitgevoerd. Ditmaal zonder externe begeleiding. Uit deze evaluatie bleek dat onze onderlinge samenwerking zeer goed verloopt, maar dat we onze zichtbaarheid richting de andere entiteiten binnen de vereniging, zoals de KNNvL-ledenraad, de afdelingsbesturen en onze medewerkers, kunnen verbeteren. We willen in de toekomst duidelijker laten zien waar we aan werken, wat we precies bespreken en welke beslissingen we nemen. Op die manier hopen we niet alleen onze zichtbaarheid te vergroten, maar ook het draagvlak binnen de hele vereniging te versterken.

Positief is dat we in 2025 geen formele klachten hebben ontvangen, waardoor klachtenafhandeling niet nodig was.

Statuten Fase 2: Bouwen aan een eigentijdse bond

In 2024 zijn we met een consultatiegroep de diepte in gegaan om te kijken of de KNNvL nog wel voldoet aan de kenmerken van een eigentijdse sport- en belangenorganisatie. Deze gesprekken kregen in 2025 een waardevol vervolg tijdens een inspirerende sessie van Ineke Donkervoort (NOC*NSF). Samen met de ledenraad en de voorzitters hebben we met Ineke scherp gekregen hoe goed governance onze vereniging nog sterker kan maken. De belangrijkste lessen en uitgangspunten die hieruit rolden zullen verwerkt worden in de vernieuwde statuten. In 2026 zetten we deze lijn enthousiast door om de puntjes op de i te zetten.

Hoogtepunten

We kunnen met trots terugkijken op een jaar vol mooie momenten. Een greep uit de hoogtepunten van 2025:

- De KNNvL is trots op haar sporters en hun nationale én internationale prestaties. Een bijzonder hoogtepunt was Ingrid van Deelen, die op het EK Speed Skydiven een nieuw Nederlands record neerzette en tevens goud behaalde. Daarnaast werd Finn Martens Wereldkampioen Junioren F3K bij het Discus Launch Glider WK in Tarp. Daarnaast werd Robbert van den Bosch wereldkampioen F3D modelvliegsport en behaalde Joris Crèvecoeur de wereldtitel in de F3E modelvliegsport. Meer mooie prestaties van onze sporters zijn terug te vinden in de verslagen van de afdelingen voor dit jaarverslag.

Denise Eikelenboom voorzitter

Voltallige Hoofdbestuur 2025

- Ook dit jaar zijn er weer diverse onderscheidingen en medailles uitgereikt. In het jaarverslag is hierover een aparte paragraaf opgenomen. We feliciteren alle ontvangers nogmaals van harte!
- In maart vond de GA Season Opener plaats. Met nauwelijks nog lege stoelen was het een goed bezocht evenement met zeer interessante presentaties waarmee we het nieuwe vliegseizoen in stijl hebben afgetrapt.
- In november vond het derde KNVvL Congresdag voor bestuurders plaats in Restaurant Bargo op Breda International Airport (Seppe). Dit jaar was het congres ook toegankelijk voor instructeurs. Het was opnieuw een geslaagde dag, gevuld met workshops en kennissessies en een aantal van onze topsporters werd in het zonnetje gezet voor hun prestaties.
- In 2024 hebben we het nieuwe KNVvL logo gepresenteerd. In 2025 hebben we een duurzame implementatie van het nieuwe logo gerealiseerd, waarbij materialen pas geleidelijk vervangen worden om verspilling te voorkomen. Daarnaast hebben we een nieuwe huisstijl gelanceerd waarmee we de herkenbaarheid van de KNVvL willen vergroten. Ook deze is in 2025 voor een groot deel geïmplementeerd.
- In 2025 zijn we gestart met de bouw van een verbeterde KNVvL website. Deze zal in de loop van 2026 live gaan.
- Nederland stond dit jaar als gastheer volop in de schijnwerpers met twee schitterende topsportevenementen. Na 26 jaar was er weer een internationale wedstrijd op Terlet in de vorm van de Sailplane Grand Prix, terwijl op Teuge de internationale top neerstreek voor het EK en de World Cup parachutespringen. Beide evenementen waren een groot succes en bewezen eens te meer dat we in Nederland met enorm veel passie en vakmanschap sporttoernooien van wereldniveau kunnen neerzetten.
- Het Hoofdbestuur bezocht in 2025 meerdere evenementen. Zo was het voltallige bestuur aanwezig bij de Sailplane Grand Prix en waren enkele bestuursleden aanwezig bij de opening van het EK/WC Parachutespringen.
- Met de komst van Els Verstraaten als nieuw algemeen bestuurslid is het Hoofdbestuur bijna op volle kracht. Enkel de functie van Bestuurslid Sport staat nog open voor een geschikte kandidaat. Ook hebben we een geschikte opvolger van penningmeester Hendrik ten Cate gevonden in Jan Brouwer.

Wat betreft de vier principes van goed sportbestuur (verantwoordelijkheid, democratie, maatschappij en transparantie) zoals die door NOC*NSF worden voorgeschreven, hebben we als Hoofdbestuur in 2025 het volgende gedaan:

Verantwoordelijkheid: Samen met directeur Rembert Groenman hebben onze interne processen en rollen verder aangescherpt. Uit onze zelfevaluatie kwam naar voren dat we als team sterk samenwerken, maar dat onze zichtbaarheid naar de KNVvL-ledenraad, afdelingen en medewerkers beter kan. Door actiever te delen waar we aan werken, vergroten we het draagvlak binnen de bond.

Democratie: alle beleids- en financiële stukken worden ter goedkeuring voorgelegd aan de KNVvL-ledenraad. Ook hebben we het voorzittersoverleg voortgezet waardoor alle afdelingen goed aangesloten zijn bij de laatste ontwikkelingen. Om deze democratische werkwijze ook voor de toekomst te borgen, willen we afspraken over good governance en informatievoorziening vaststellen in onze statuten.

Maatschappij: na iedere vergadering van het Hoofdbestuur hebben we de leden en plaatsvervangend leden van de KNVvL-ledenraad, de voorzitters van de afdelingen, de medewerkers en onze Raad van Advies op de hoogte gebracht van besproken zaken en besluiten.

Transparantie: door bovenstaande acties willen we bereiken dat het transparant is wat het Hoofdbestuur beslist en hoe we tot beslissingen zijn gekomen. Ook op het gebied van financiële transparantie zijn door middel van penningmeester overleggen en nauwe samenwerking met de Financiële Commissie verbeteringen bereikt.

Het Hoofdbestuur kwam bijeen voor:

- 12 Hoofdbestuursvergaderingen
- 2 overleggen Raad van Advies
- 2 penningmeestersoverleg
- 2 voorzittersoverleggen
- 4 KNVvL-ledenraadvergaderingen

Plannen voor 2026

Momenteel werken we aan meerdere relevante maar ook wat langer lopende projecten en issues. Vrijwel alle in dit voorwoord beschreven speerpunten, hoogtepunten en ontwikkelingen zullen ook in 2026 van de KNVvL aandacht krijgen. Maar vooruit kijkend naar 2026 zijn ook andere zaken relevant. We noemen die hier toch graag nog even:

Wat vinden we bijvoorbeeld belangrijk?

- Iedereen hoort erbij. Jong of oud, man of vrouw, recreant of topsporter, welke gender of achtergrond je ook hebt – er is plek voor jou.
- Veiligheid voorop. Met goede instructeurs, betrouwbaar materiaal en genoeg ruimte in de lucht én op de grond.
- Een fijne sfeer. Waar respect en plezier voorop staan en waar iedereen zich thuis voelt.
- Professioneel en gezond. We voldoen aan de eisen van NOC*NSF en zorgen dat de financiën op orde zijn. We geven niet meer uit dan wat er binnenkomt en leden weten dat hun bijdrage goed besteed is.
- Aansprakelijkheden hebben we op de juiste plek belegd.

En hoe zijn we van plan dat in 2026 te doen?

- We hebben 13 afdelingen vol vrijwilligers met passie voor en kennis over hun sport. Het Hoofdbestuur bestuurt de KNVvL als organisatie naar de door ons allen gewenste toekomst. En dan hebben we nog een bondsbureau met professionals. Zij vormen de vaste basis van onze vereniging en voeren, onder andere, de administratie.
- Het werk doen we samen want samen zijn we sterk.
- Wat slim is om centraal te regelen, doen we centraal.
- Wat beter lokaal of op afdelingsniveau kan, blijft lokaal. Zo blijven we flexibel, slagvaardig en klaar voor de toekomst. Want de wereld verandert, en wij willen meebewegen.

De KNVvL is niet alleen een luchtvaartvereniging, maar vooral een Community. Een vereniging van leden die samen loyaal en solidair zijn. We zijn trots op wat we hebben, en we kijken vooruit. Samen werken we aan onze 3 hoofddoelen, in het Jaarverslag 2026 zult u kunnen lezen wat we daar allemaal van hebben bereikt!

Namens het KNVvL Hoofdbestuur,
Denise Eikelenboom, voorzitter

Over de KNVvL

De Koninklijke Nederlandse Vereniging voor Luchtvaart (KNVvL) is de nationale vereniging voor alle luchtporten. De KNVvL is opgericht op 19 oktober 1907 als 'Vereeniging ter Bevordering van de Luchtscheepvaart' en behartigt de belangen van alle luchtporten in Nederland. De KNVvL is aangesloten bij Fédération Aéronautique Internationale (FAI), de World Air Sports Federation, European Air Sports en NOC*NSF.

Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Beatrix is beschermvrouwe van de KNVvL.

Bondsbureau

Personele ontwikkelingen

Binnen het team van het Bondsbureau vonden er in 2025 meerdere veranderingen plaats. Vier medewerkers vonden elders andere functies en stopten bij de KNVvL: Marleen Snaak (coördinator Sportontwikkeling), Kaylee Slag (Ledenservice), Thomas Jellema (operations/drones) en Annemieke Derogee (Financiën). Vanwege budgettaire keuzes is alleen de functie medewerker Financiën opnieuw ingevuld; deze is per november vervuld door Fatima Ibrahim.

Onze medewerker Communicatie Sanne de Bonte is in 2025 volledig hersteld en heeft haar werkzaamheden hervat. Daarnaast zijn professionals ingehuurd ter ondersteuning: Ronald de Vries voor het secretariaat van de afdeling Zweefvliegen, Britt Mink voor diverse projecten en Jens Bouma voor de ICT.

Het Bondsbureau omvatte in 2025 een gemiddelde van 10,07 fte.

Werkomgeving Bondsbureau

Naar aanleiding van het tweede medewerkerstevredenheids-onderzoek in 2024 zijn in 2025 werksessies georganiseerd gericht op verbetering van de werkomgeving. In een "blauwe sessie" zijn structuren en processen in kaart gebracht. Daarnaast vonden drie interactieve "groene sessies" plaats onder begeleiding van communicatietrainer Dick de Zwart, gericht op effectieve communicatie en omgaan met weerstand.

Onder begeleiding van Integriteitsmanager Nienke Schipper hebben de medewerkers van het Bondsbureau de gedragscode in de zomer geactualiseerd en uitgebreid, met als doel een sociaal veilige werkomgeving te waarborgen. De gedragscode is met het team besproken tijdens de teamdag in september.

Hoofdbestuur

Hendrik ten Cate trad in 2025 terug als penningmeester en werd in september opgevolgd door Jan Brouwer. Jan neemt waardevolle ervaring mee in zijn functie als penningmeester en is een mooie aanvulling voor het Hoofdbestuur.

In november is Els Verstraaten verkozen tot Algemeen Bestuurslid. Els is advocaat én gepassioneerd luchtsporter en is daarmee eveneens een mooie aanvulling in het Hoofdbestuur. Simone Richardson legde haar functie als Bestuurslid Sport neer vanwege haar positie in de Tweede Kamer.

Met de komst van Jan en Els is het Hoofdbestuur bijna op volle sterkte. Alleen de functie van Bestuurslid Sport staat nog open voor een geschikte kandidaat.

Integriteit, sociale veiligheid en beleidsontwikkeling

In 2024 is Nienke Schipper vanuit NOC*NSF aangesteld als Integriteitsmanager. Zij is samen met de KNVvL verantwoordelijk voor het opstellen, implementeren en monitoren van het integriteitsbeleid wat in 2025 veel vruchten heeft afgeworpen. De functie sluit aan bij de ambitie van de KNVvL om een veilige, transparante en integere sportomgeving te waarborgen. Eind 2025

Rembert Groenman, Directeur.

is tevens een medewerker integriteit (0,2 fte) aangesteld die in januari 2026 start en het beleid verder uitrolt richting afdelingen, clubs en scholen.

In 2025 is belangrijke voortgang geboekt met het integriteits-beleidsplan. Er is een actieplan opgesteld waarvan veel onderdelen zijn uitgevoerd, waaronder de uitrol van de 4 v's voor Veiligheidscampagne, het aanvragen van VOG's voor vrijwilligers in afdelingsbesturen en het Hoofdbestuur, dopingeducatiesessies voor de topsporters en het aanpassen van de statuten en reglementen op basis van de vereisten ten aanzien van de binding aan het tuchtrecht. In 2026 volgt verdere uitrol van de 4 v's voor veiligheid naar de afdelingen, clubs en scholen.

Er is een Meldpunt Veilige & Eerlijke Sport KNVvL ingericht zodat we meldingen van grensoverschrijdend gedrag adequaat kunnen oppakken. Het Meldpunt wordt beheerd door Nienke Schipper. Er zijn ook twee contactpersonen aangesteld: Frederike Vonk en Bryan Meijers. Frederike en Bryan hebben in 2025 een opleiding gevolgd zodat zij de functie met deskundigheid kunnen uitvoeren.

Rembert Groenman links Bryan Meijers rechts

In 2025 zijn er bij het Meldpunt Veilige & Eerlijke Sport KNVvL vijf meldingen binnengekomen. Hierover is door de medewerkers van het Meldpunt in overleg met de Integriteitsmanager geadviseerd aan betrokkenen binnen de vereniging. Eén van deze meldingen is ook gemeld bij het Instituut Sportrechtspraak (ISR). Het ISR heeft op basis van onderzoek in januari 2026 een beslissing genomen.

Inclusie en Educatie

De KNVvL blijft inzetten op een inclusieve en toekomstbestendige luchtsportsector, met extra aandacht voor jongeren en vrouwen. In dat kader werd in 2025 opnieuw de Nationale Vrouwenvliegday georganiseerd, met grote belangstelling en positieve resultaten. De KNVvL heeft dit initiatief van harte ondersteund, zowel inhoudelijk als organisatorisch.

Hoewel de KNVvL streeft naar een inclusieve en diverse samenstelling constateren we dat onze ledenaantallen langzaam maar gestaag dalen. Het versterken van inclusie, diversiteit en verjonging is daarom een gezamenlijke opdracht voor de KNVvL, haar afdelingen en de clubs. Hier zullen we in 2026 verder concreet invulling aan gaan geven.

Het Hoofdbestuur bestaat momenteel uit vier vrouwen en drie mannen, wat bijzonder is binnen de georganiseerde sport. Met deze samenstelling zal de KNVvL blijven bouwen aan meer zichtbaarheid, betrokkenheid en gelijke kansen binnen de luchtsport.

Topsport en evenementen

Topsportevenementen dragen bij aan de zichtbaarheid van onze luchtsporten. In 2025 startten de afdelingen Ballonvaren, Deltavliegen, Parachutespringen, Paragliding en Zweefvliegen met kennisuitwisseling sessies om talentontwikkeling, topsport en organisatie van topsportevenementen te versterken. Langs deze lijn proberen we de sporten verder te ontwikkelen en ook meer topsportevenementen naar Nederland te halen.

In 2025 vonden de Sailplane Grand Prix plaats op Terlet en het EK / WC Parachutespringen in Teuge plaats; beide evenementen waren een groot succes en hebben een mooie bijdrage geleverd aan de zichtbaarheid van de sporten.

Naast de topsportevenementen vond in november de derde editie van de KNVvL Congresdag voor bestuurders en instructeurs plaats in Restaurant Bargo op Breda International Airport (Seppe).

Congresdag voor bestuurders. V.l.n.r. Thomas de Raat, Denise Eikelenboom, Ingrid van Deelen.

Het was opnieuw een geslaagde dag, gevuld met workshops en kennissessies. Omdat we ervan overtuigd zijn dat we meer uit de congresdag kunnen halen, wordt er voor 2026 gewerkt aan een vernieuwde opzet om de impact te vergroten.

Processen, systemen en modernisering

Het Bondsbureau heeft in 2025 hard gewerkt aan het bijschaven en verbeteren van verschillende processen.

In 2025 hebben er bij benadering 170 vergaderingen en andere bijeenkomsten plaatsgevonden met de drukste periode tussen mei en september. Daaruit blijkt dat de zaalverhuur aan een grote behoefte voldoet. Het levert echter veel werk op, waar het Bondsbureau niet adequaat op ingericht was. Daarom is het reserveringssysteem geoptimaliseerd en onderzoeken we automatiseringsmogelijkheden.

Ook het on- en offboarden van medewerkers, bestuurders en vrijwilligers is verbeterd met een nieuwe checklist, om toegang tot systemen, sociale veiligheid en databeveiliging beter en sneller te waarborgen.

Na de overstap in 2024 van Renflex naar Flightdeck van FOYS zijn de eerste verbeteringen in 2025 zichtbaar geworden. Verdere optimalisatie van de laatste paar processen volgt in 2026.

De implementatie van de nieuwe KNVvL huisstijl is in 2025 afgerond. Daarnaast is gestart met de vernieuwing van de corporate website en de promotie website Luchtporters.nl, die in 2026 worden gelanceerd.

Minimale Kwaliteitseisen (MKE) NOC*NSF

Om gebruik te maken van de (financiële) ondersteuning vanuit NOC*NSF, moet jaarlijks worden voldaan aan de minimale kwaliteitseisen (MKE). In 2025 hebben we hiervoor een audit gehad. Op enkele punten na, die in 2026 worden opgepakt, is de audit succesvol doorlopen.

Jaarplan 2025

De voortgang van het jaarplan 2025 is gedurende het jaar gemonitord. Vrijwel alle doelstellingen zijn gerealiseerd. Het jaarplan 2025 vormt de basis voor het jaarplan 2026.

Ledenservice

De Ledenservice is ook in 2025 het eerste aanspreekpunt voor onze leden. Zij ondersteunen bij uiteenlopende vragen over lidmaatschap, brevetten en verenigingszaken en werken daarbij nauw samen met het KNVvL Examinering Instituut (KEI) rondom de brevetten en bijbehorende administratieve processen.

Na de implementatie van Flightdeck in 2024 stond 2025 in het teken van verdere optimalisatie en professionalisering. Werkprocessen zijn aangescherpt en waar mogelijk geautomatiseerd, waardoor aanvragen en mutaties efficiënter worden verwerkt. Tegelijkertijd zijn interne procedures verder vastgelegd, wat bijdraagt aan continuïteit en eenduidigheid in de dienstverlening. Feedback van leden en onze afdelingen wordt actief meegenomen om de processen steeds verder te verbeteren en de dienstverlening beter af te stemmen op de wensen van onze achterban.

De samenwerking met de afdelingen is verder versterkt. Door verbeterde informatievoorziening en kortere lijnen kunnen we sneller inspelen op vragen en ontwikkelingen binnen de vereniging. De rapportagemogelijkheden binnen het systeem bieden beter inzicht in ledenontwikkelingen en ondersteunen zowel het bondsbureau als de afdelingen in hun werkzaamheden.

De digitale ledenpas, geïntegreerd in de KNVvL-app, wordt inmiddels steeds vaker gebruikt. Tegelijkertijd blijft de fysieke ledenpas populair en wordt deze nog steeds veel aangevraagd. Door beide mogelijkheden aan te bieden, combineren we gemak met flexibiliteit en sluiten we aan bij de uiteenlopende voorkeuren van onze leden.

Met blijvende aandacht voor bereikbaarheid, duidelijke communicatie en een zorgvuldige uitvoering van lidmaatschapszaken bouwen we verder aan een toegankelijke, efficiënte en toekomstbestendige ledenservice.

KEI (KNVvL Examinering Instituut)

Het KNVvL Examinering Instituut (KEI) is verantwoordelijk voor de uitgifte van certificaten en vliegbrevetten voor de verschillende luchtvaartdisciplines. In 2025 is een start gemaakt met het verbeteren en verduidelijken van het brevetteringsproces. Deze werkzaamheden worden in 2026 verder opgepakt en uitgewerkt.

In 2025 is het digitale examineren binnen de KNVvL succesvol verder uitgerold. Steeds meer afdelingen maken inmiddels gebruik van het nieuwe examineringssysteem, waarmee de afname van theorie-examens aanzienlijk is vereenvoudigd en geprofessionaliseerd. Alle digitale examens worden “in-house” op het KNVvL-kantoor uitgevoerd, waardoor de kwaliteit, uniformiteit, flexibiliteit en betrouwbaarheid van het volledige examenproces verder zijn versterkt.

Operations

Bestuurlijk

Binnen de KNVvL worden operationele werkzaamheden uitgevoerd en gecoördineerd door het Bonds bureau. Het bureau behandelt namens leden en clubs een veelheid aan dossiers inzake luchtvaart en regelgeving. De Centrale Commissie Luchtvaart (CCLR) van de KNVvL heeft luchtvaartzaken als dossier. In deze commissie zitten vertegenwoordigers van de (semi)vliegende afdelingen.

De KNVvL is internationaal aangesloten bij Europe Air Sports. Deze organisatie behartigt de luchtvaartbelangen, voornamelijk qua wetgeving, op Europees niveau bij de Commissie in Brussel en bij EASA in Keulen. Daarnaast hebben enkele afdelingen hun eigen luchtvaartcommissie en/of zijn ze vertegenwoordigd in Europese luchtvaart entiteiten zoals de European Gliding Union (EGU), European Microlight Federation (EMF) en de European Powered Flying Union (EPFU).

Bonds bureau

Op de afdeling Operations zijn eind 2025 drie parttime werknemers in dienst die de werkzaamheden uitvoeren, vrijwilligers aansturen en dossiers coördineren. De inzet, kennis en betrokkenheid van de vrijwilligers is groot en zij zijn ook onmisbaar. De centrale aansturing ligt bij het bureau, onder de regie van het Hoofdbestuur

en passend binnen de kaders van de drie hoofddoelstellingen van de vereniging.

Luchtvaartzaken, luchtvaartregelgeving en handhaving zijn ter competentie van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, LVNL, ILT en Defensie. Daarnaast hebben provincies zeggenschap over de grond en beheer van luchtvaarterreinen. De KNVvL is formeel bij hun allen gesprekspartner als er wijzigingen voorgesteld worden of knelpunten opgelost moeten worden. Ook is de KNVvL gesprekspartner bij Drone Council Nederland, (DCNL).

Er is een heel breed en divers palet van operations dossiers, met betrekking tot regelgeving en luchtvaart inrichting. Deze dossiers hebben een verschillende looptijd, waarbij sommige zelfs meerdere beslaan. De hoofddossiers voor 2025 zijn de lopende luchtvaartherziening, het Nationaal Programma “Ruimte voor Defensie” (NPRD) en toekomst voor de GA op luchthaven Lelystad. Maar ook zaken als U-space, drones, paramotortrikes, de RVGLT, de toenemende hoeveelheid TGB's, aanpassingen van CTR's, het NALV, Natura 2000 beheerplannen, luchthavenbesluiten, beschikbare capaciteit voor de GA bij lenW, zijn dit jaar aan de orde geweest. Het laatstgenoemde punt is natuurlijk belangrijk want het ministerie moet uiteindelijk onze knelpunten oplossen. De KNVvL levert regelmatig schriftelijk commentaar op voorstellen tot beleidsdocumenten en regelgeving.

Luchtvaartherziening 2023

De luchtvaartherziening (LRH) loopt al vele jaren maar blijkt qua proces voor de overheid en LVNL een lastig en tijdrovend dossier. Theo ten Haaf is dit jaar namens de KNVvL toegelaten tot de klankbordgroep Adviescommissie LRH van lenW. Met hem als contact heeft de KNVvL haar standpunten direct in kunnen brengen. Het rapport van de adviescommissie LRH is 18 november aangeboden aan de minister lenW en de Staatssecretaris van Defensie die het door hebben gezet naar de Kamer. De taken van de klankbordgroep en adviescommissie zijn daarmee formeel beëindigd. Theo heeft nog nadere adviezen verstrekt, namelijk het verkrijgen van een stoel bij het (nog in te richten) permanente programma LRH, participeren bij de MER rapportage en voortdurend betrokken blijven bij het Voorlopig Ontwerp LRH wat naar verwachting voorjaar 2026 beschikbaar komt.

Nationaal Programma “Ruimte voor Defensie” (NPRD)

Er is een KNVvL overkoepelende zienswijze ingediend op de in 2025 gepubliceerde definitieve nota NPRD. Tevens zijn er gesprekken gevoerd met de programmamanagers van het ministerie van Defensie waarbij de voorziene impact voor de luchtvaart en vlieglocaties is besproken. Specifieke zaken zijn onder andere laagvlieggebieden voor helikopters, routes voor cargodrones, schietoefeningen met helikopters, een geplande dirtstrip te Deelen met ook daar helikopterbewegingen. Terlet zou hiervan hinder kunnen ondervinden. De reikwijdte van het NPRD beslaat bijna heel Nederland en de KNVvL blijft dit dossier nauwlettend volgen.

Volgens de huidige RVGLT is het verboden voor paragliding, deltavliegen en ballonvaren om doordeweeks te starten in laagvlieggebieden. Als die met de Defensieplannen worden uitgebreid worden bestaande locaties ernstig beperkt. Er is medio dit jaar een onderbouwd verzoek ingediend bij lenW om deze beperking

te schrappen, waarbij het separeren - net als bij andere luchtsporten - visueel plaatsvindt en aldus de veiligheid wordt gegarandeerd.

Lelystad

Lelystad staat als dossier los van de LRH, maar intussen is duidelijk geworden dat Defensie haar F35's op deze luchthaven wil stationeren met mogelijk gevolgen qua luchtverkeer GA en/of bestaande GA faciliteiten op de grond. De politieke keuze voor de opening van Lelystad voor groothandelsverkeer blijft onduidelijk. De KNVvL volgt alle ontwikkelingen nauwgezet.

Dossieroverzicht

Hieronder staat een verdieping van de belangrijkste dossiers en uitgevoerde acties in het verslagjaar (niet op volgorde van tijd of belangrijkheid).

- De KNVvL verzorgt via een protocol met LVNL-AIS de wijzigingen van luchtvaartlocaties in de Aeronautical Information Publication (eAIP). Hiervan vinden er op jaarbasis diverse plaats die dan op vaste tijden worden verwerkt en gepubliceerd. Het is belangrijk dat de juiste informatie over locaties van zweefvliegen, paragliding en deltavliegen vermeld staat, dit vanwege het gevaar van doorkruisen door andere luchtvaartuigen.
- Vanuit de provincie Zeeland loopt het in 2024 gestarte onderzoek voor een mogelijke verplaatsing van de zweefvliegclub te Haamstede (VCH) nog steeds. Dit vanwege instandhoudingsdoelen van Natura 2000 waar het veld in ligt. Dit onderzoek lijkt meerdere jaren te gaan beslaan.
- Het bureau verzorgt de verkoop van de jaarlijkse editie van ICAO kaarten. Hiervoor bestaat een overeenkomst met LVNL-AIS.
- Er is ondersteuning verleend aan de Stichting Vliegveld Hilversum (SVH) tegen voorgenomen ontwikkelingsplannen van een woonwijk naast het veld.
- De KNVvL actie van 2024 om paramotorvliegen toegelaten te krijgen in de Provincie Zeeland is helaas mislukt. Het dossier paramotor is overigens breder; de KNVvL wens is om paramotortrike onder de landelijke vrijstelling te laten vallen zodat er geen TUG's meer nodig zijn. Een TUG aanvraag kan lastig en ook kostbaar zijn en varieert sterk per provincie.
- De GA Season Opener werd gehouden op 22 maart 2025 te Seppe. ILT verzorgde een grote invulling. DGLM en LVNL ondersteunden het evenement financieel.
- Er zijn diverse vergaderingen met DCNL geweest waar zaken werden besproken als het "IenW programma droneboost", de BVLOS drone test corridor Zuid Holland, veiligheidszaken, Intertraffic (ADW) en het DCNL actieplan.
- ILT heeft een domeinprofiel parachutespringen gepubliceerd. De KNVvL heeft input kunnen leveren op het concept en fotomateriaal verstrekt. ILT sprak haar waardering hiervoor uit, waarbij de internationale ontwikkelingen qua springveiligheid als voorbeeld werd genoemd.
- Er is door een KNVvL medewerker een bijscholing gegeven aan alle LVNL verkeersleiders om de specifieke ins en outs voor het opereren van parachutevliegtuigen. Dit werd als zeer positief en verhelderend ervaren en leidt mogelijk tot meer operationele mogelijkheden.
- Het jaarlijkse ILT rapport "Staat van de Luchtvaart" is van KNVvL commentaar voorzien. In 2025 is aandacht besteed aan de vluchtvoorbereiding van GA vanwege minder

beschikbaar luchtruim.

- Er is ernstige vertraging ontstaan bij de ILT uitgifte van brevetten voor zweefvliegen, ballonvaren en Part66 nadat zij dit van Kiwa hebben overgenomen. Dit is niet aanvaardbaar, onze luchtporters moeten kunnen vliegen en technici onderhoud kunnen uitvoeren. KNVvL houdt druk op dit dossier.
- Rijkswaterstaat is bezig met de beheerplannen Natura 2000 voor de Voordelta in Zeeland en rondom het IJsselmeer. Er komen meer gebieden bij, met name boven water, met een vliegbepijking van 1000ft hoogte. De KNVvL heeft gesprekken gevoerd en wil maximaal 500ft wat ook de Europese minimum vlieghoogte is. Er is ook geen wetenschappelijke onderbouwing dat 1000ft nodig is voor natuurbehoud.

Politieke lobby

Belangenbehartiging vindt naast overleg met de formele partijen ook plaats door middel van politieke lobby. Volgens het lobbyplan wordt contact gelegd met kamerleden om onze belangen te vertegenwoordigen. Niet elke politicus weet hoe divers en verspreid wij zijn, en wat ons luchtruimgebruik en behoefte is. In 2025 is er contact gehouden met de VVD.

Luchtruimvisie-Strategisch Forum

Wij maken deel uit van het Luchtruimvisie-Strategisch Forum, waarbij de luchtsporten-evenementenlijst het hoofditem is. Via deze jaarlijkse lijst kunnen de belangrijkste luchtsporevents aangevraagd worden. Het betreft hoofdzakelijk parachutespringen maar ook NK's van andere luchtsporten worden vermeld. Afstemming met andere luchtruimgebruikers en evenementen vindt hierbij plaats.

Veiligheid

Taskforce Veilig Gebruik Luchtruim

De KNVvL neemt actief deel aan de taskforce veilig gebruik luchtruim. Deze taskforce is een voortzetting en ontstaan vanuit de eerdere werkgroep airspace infringements, maar nu met een bredere scope. In deze taskforce hebben DGLM, ILT, Defensie, LVNL en vanuit de sector de KNVvL en AOPA zitting. De KNVvL is positief dat een dergelijk platform blijft bestaan. Veiligheid is immers nooit 'klaar' en er zijn nog genoeg kansen om het toch al complexe en drukke luchtruim te verbeteren, zowel op het gebied van veiligheid, maar ook de toegankelijkheid voor GA.

GA Season Opener

Ook in 2025 organiseerde de KNVvL samen met AOPA wederom de jaarlijkse GA Season Opener. Meer dan 100 deelnemers namen deel aan deze inspirerende dag, waarin vliegveiligheid centraal stond als rode draad door de themasessies. De inspectie Leefomgeving en Transport was nadrukkelijk aanwezig en verzorgde maar liefst drie inhoudelijk sterke presentaties.

KNVvL Meldtool

We zien nog steeds een toename in het gebruik van de meldtool om voorvallen te melden. Naast grootgebruikers Zweef en Ballon, zien we ook andere luchtruimgebruikers gebruikmaken van de tool. De afdelingen Paragliding en Deltavliegen zijn in 2025 gestart met de plannen en de praktische voorbereidingen om ook over te stappen naar de KNVvL meldtool.

KNVvL Juridische Commissie

De Juridische Commissie bestaat uit KNVvL leden met juridische kennis die leden, clubs en afdelingen bijstaan die zich benadeeld voelen of benadeeld zijn door (rechts)handelingen van derden (bijvoorbeeld de overheid), met name op het gebied van het luchtruim, milieuzaken, vergunningen (bestuursrecht) en overtredingen.

KNVvL Medische Commissie

Commissieleden

Marja Osinga-Meek	Voorzitter
Paul Michel de Grood	Secretaris
Rob Driessen	
Koos de Keijzer	
Ruud Stienstra	
Christiaan Verhulst	
Raymond van der Wal	
Rob Favié	
Sietske Bakker	

De samenstelling van de Medische Commissie is in 2025 gewijzigd: Fer Helmers en Ronald van Gastel hebben hun functie neergelegd. Alle Commissieleden zijn arts en we vertegenwoordigen een groot aantal luchtsporten. We overleggen zo veel mogelijk per e-mail of telefoon. Daardoor kunnen we snel reageren en blijven vergader- en reiskosten beperkt.

Consultaties

De Commissie is dit jaar regelmatig geraadpleegd door keuringsartsen en vliegers met vragen of problemen rondom het EASA-medisch certificaat of het KNVvL-medisch certificaat.

In sommige gevallen werd een vlieger begeleid tijdens een bezwaarprocedure. Bij het bespreken van individuele situaties betrekken we bewust zo veel mogelijk commissieleden, zodat kennis en ervaring optimaal gedeeld worden. In vrijwel alle gevallen lukt het om binnen vijf werkdagen een advies uit te brengen. De privacy van de aanvragers is hierbij altijd gewaarborgd: hun naam blijft bij alle betrokkenen onbekend. Naast deze consultaties geven wij ook advies aan overkoepelende afdelingen van de KNVvL. Aan het hoofdbestuur is een voorstel tot aanpassing van de regelgeving voor het afgeven van de zogenaamde KNVvL medicals aangeleverd.

Internationale projecten

Marja en Paul Michel zijn momenteel actief binnen EASA om een zogenoemde Pilot Medical Declaration mogelijk te maken voor een aantal luchtsporten. Het doel is om piloten de mogelijkheid te bieden hun medische geschiktheid via een eigen verklaring te bevestigen, in plaats van verplicht een medische keuring te ondergaan. Dit zou betekenen dat een piloot een vragenlijst invult en, mits er geen bijzonderheden zijn, kan vliegen zonder aparte medische keuring. Het idee is dat deze zelfverklaring vooral voor de LAPL van toepassing wordt.

Vliegmedische keuringen zijn vooral bedoeld om risico's voor derden te beperken – bijvoorbeeld bij een plotselinge uitval van de piloot, wat kan leiden tot schade op de grond of aan passagiers. Met de

invoering van een zelfverklaring komt er meer nadruk te liggen op de eigen verantwoordelijkheid van de vlieger. Piloten moeten dan zelf beoordelen of ze 'fit to fly' zijn. Dit vraagt ook om een verandering in mentaliteit binnen de gemeenschap: meer bewustzijn, meer verantwoordelijkheid. Tegelijkertijd moet er een systeem komen dat borgt dat de medische verklaringen correct worden ingevuld, met passende maatregelen bij fraude of misbruik. Het is duidelijk dat dit geen eenvoudig of snel traject is; het vereist goedkeuring op Europees niveau. Er wordt momenteel hard gewerkt aan het creëren van draagvlak binnen EASA en het overtuigen van beleidsmakers van de voordelen. Zo moet onderbouwd worden dat medische noodsituaties slechts zelden de oorzaak zijn van ongelukken – meer dan 95% van de incidenten terug te voeren op fouten van de piloot, niet op acute gezondheidsproblemen. Of dit allemaal gaat lukken is nog de vraag. Men dient zich te realiseren dat dit een proces is van jaren.

Europese regelgeving

Onze voorzitter, Marja Osinga, maakt deel uit van de Rule Making Group van EASA, die verantwoordelijk is voor de regelmatige actualisering van de Europese regelgeving. Hierdoor zijn wij altijd nauw betrokken bij de laatste ontwikkelingen en kunnen we de veranderingen kritisch volgen en beoordelen. We zetten ons bijvoorbeeld in om de Acceptable Means of Compliance (AMC) en het Guidance Material leesbaarder te maken en ervoor te zorgen dat ze worden getoetst aan de meest recente medische literatuur. Waar nodig dragen we bij aan inhoudelijke aanpassingen.

Wetenschappelijke activiteiten en internationale contacten

Marja Osinga maakt namens Europe Air Sports deel uit van de EASA Medical Expert Group, daarmee vertegenwoordigt zij ook de KNVvL. Daarnaast wordt door de leden van de Commissie deelgenomen aan activiteiten van onder andere de Organisation Scientifique et Technique du Vol à Voile (OSTIV), de Nederlandse Vereniging voor Luchtvaartgeneeskunde (NVvLG), de wetenschappelijke AeroMedische Werkgroep van de NVvLG, de European Society for Aviation Medicine (ESAM), de Aerospace Medical Association (AsMA) en de International Academy of Aviation and Space Medicine (IAASM).

De KNVvL is aangesloten bij de FAI CIMP, de medische commissie van de Fédération Aéronautique Internationale (FAI). Binnen deze commissie vervult Marja de rol van Honorary President en fungeert Paul Michel als secretaris. De plaats voor een plaatsvervangend afgevaardigde is nog steeds niet ingevuld.

Aerobatics

Bestuur

Sander van Vliet	Voorzitter/penningmeester
Rik Epe	Secretaris
Edward Waasdorp	Sportcommissie
Sape Miedema	Coördinator zweefvliegen

In 2025 hebben we afscheid genomen van Ringo Massa die het voorzitterschap heeft overgedragen aan Sander van Vliet die eveneens aanblijft als penningmeester. We bedanken Ringo voor zijn jarenlange inzet voor de afdeling. Rik Epe is het bestuur komen versterken als secretaris en Edward Waasdorp is toegetreden tot de sportcommissie.

Organisatie

De afdeling Aerobatics en vereniging VINK (Vliegen is een Kunst) zijn nauw met elkaar verbonden. Zo voert het bestuur van VINK ook de afdelingstaken uit. VINK organiseert ook regelmatig oefendagen en andere trainingen. Het ledenaantal van Aerobatics is in 2025 gedaald van 47 naar 45 leden.

DONAC / BOACK

In juli 2025 heeft de afdeling samen met België en Luxemburg de BOACK (Benelux Open Aerobatics Championship Koksijde) georganiseerd. Waar voorheen enkel gemotoriseerde toestellen deelnamen, waren er dit jaar ook zweefvliegtuigen die deelnamen. Ondanks relatief weinig deelnemers werd het evenement opnieuw

positief ervaren. Hierbij heeft Ischa Swartz de 'English Trophy' gewonnen, voor hoogst scorende Nederlander. Dit was Ischa nog niet eerder gelukt. We feliciteren Ischa van harte met zijn prachtige prestatie. Daarnaast ontving Ringo Massa de "Huizinga trofee" als Nederlands Kampioen. Ook Ringo feliciteren we met deze mooie prestatie. Op www.vliegeniseenkunst.nl/results/BOACK2025/ tref je de overall resultaten van de BOACK.

Weersomstandigheden gooien roet in het eten

Ondanks de goede organisatie moesten de geplande trainingsdagen in 2025 afgezegd worden door weersomstandigheden. Ook de driedaagse losse competitie die in mei plaats zou vinden moest om deze reden gecancelled worden. Tegenwoordig is vrijwel elke motorvlieger commercieel piloot. Juist daarom is het belangrijk om via aerobatics de vaardigheden van sportvliegen te blijven ontwikkelen. Het vergroot de controle en het inzicht in bijzondere vlieg situaties. Daarom zijn we voornemens om de competitiedagen in 2026 opnieuw te organiseren.

Twee van onze enthousiaste leden wilden zich tijdens de Zeeuwse Vliegdagen van 2025 inzetten om meer aandacht te vragen voor de discipline aerobatics en deze toegankelijker te maken voor een breder publiek. Helaas ging ook de Zeeuwse vliegdag niet door vanwege de weersomstandigheden.

We hopen dat de weergoden ons in 2026 beter gezind zijn zodat we al onze mooie plannen voort kunnen zetten.

Algemene Luchtvaart Kennis

Bestuur

Maarten van Luttervelt	Voorzitter a.i.
Jan Schipper	Penningmeester
Wop van der Veen	Secretaris

Naamswijziging

Op 28 september 2024 werd de fusie tussen de afdelingen ALA (Algemene Luchtvaart Afdeling) en LVK (Luchtvaartkennis) tijdens afzonderlijke ALV's van beide afdelingen formeel goedgekeurd. Enkel de naamswijziging was nog niet officieel. Dat is op 12 april 2025 gebeurd tijdens een ALV. Sindsdien gaat de afdeling verder onder de naam Algemene Luchtvaart Kennis. ALK is bovendien een toepasselijke vogelnaam.

Bestuurszaken

Met de fusie was het ook tijd voor een nieuw afdelingsbestuur dat eind 2024 is aangetreden. Maarten van Luttervelt heeft het voorzitterschap ad interim van zowel ALA nestor Michiel Kasteleijn als scheidend LvK bestuurder Loet Kuipers op zich genomen, in afwachting van een nieuwe kandidaat. In 2025 hebben verschillende kandidaten de revue gepasseerd. Helaas vonden deze om verschillende redenen geen doorgang. Daarmee staat de functie van voorzitter nog steeds open.

2025 begon voor het bestuur met een verdrietige noot. Het onlangs toegetreden algemeen bestuurslid Arthur Jongeneelen overleed plotseling in februari. Arthur was met zijn luchtmacht achtergrond een grote aanwinst voor het bestuur. Het verlies van Arthur was een grote schok. Enkele bestuursleden hebben de uitvaart van Arthur bezocht en waren diep onder de indruk van de militaire eer waarmee Arthur werd begraven. Arthur vloog diverse missies in een Hercules. Ter ere van Arthur vloog een Hercules geflankeerd door vier F35's de 'missing man formation' over de kerk.

Activiteiten

De afdeling streeft er ieder jaar naar om tenminste vier uitjes te organiseren. Door de roerige tijd binnen het afdelingsbestuur zijn er dit jaar helaas maar twee uitjes georganiseerd, die desalniettemin ontzettend leuk en leerzaam waren. Zo werd er in april een bezoek gebracht aan het Crash Museum '40-'45 in Fort Aalsmeer, waar de groep een reconstructie van o.a. een Spitfire 3W-S kon bewonderen.

Crash Museum '40-'45 in Fort Aalsmeer

Dit uitje werd gecombineerd met de ALV. In oktober bracht de afdeling een bezoek aan het Vroege Vogels Museum (Early Birds), waar uit de nalatenschap van Jaap van Mesdag, historische luchtvaartuigen worden gerestaureerd.

Vroege Vogels Museum

Naast de uitjes heeft de afdeling in februari een kraam bemand op de grootste AviationFair; een internationale beurs voor verzamelaars van onderdelen voor civiele en militaire luchtvaart en ook heel veel modelvliegtuigen en memorabilia. In maart stonden ze op het Flightsimulator Weekend in het Aviodrome en in september op de Fly In op Teuge. Tijdens deze evenementen is de ALK-afdeling gepromoot met onder andere een nieuwe flyer.

In 2025 heeft de autonoom werkende redactie van het historisch tijdschrift Luchtvaartkennis o.l.v. Arno Landewers vier bijzondere nummers uitgegeven tijdens hun 75e jaargang.

Ballonvaren

Bestuur

Alex Jan Barends	Voorzitter, Raad van toezicht bij STEBZ
Rob den Boer	Secretaris
Benjamin Urbach	Penningmeester
Bert Stuiver	Sport
Bart Sebregts	Algemeen bestuurslid
Martijn de Vries	Algemeen bestuurslid & veiligheid.

De afdeling kent verschillende werkgroepen. Deze zijn als volgt verdeeld:

René Zwarteveen:	Hoofd training DTO (Declared Training Organisation)
Rob den Boer:	verzekeringen en vergunningen.
Martijn de Vries:	voorvallen melden, gevoelige gebieden, regiocoördinatoren.
Bert Stuiver:	sport, EU-wedstrijdvaren en wereldkampioenschappen.
Bart Sebregts:	afgevaardigde KNNVL-ledenraad

Nieuw bestuur en nieuwe uitdagingen

In 2025 vonden diverse bestuurswisselingen plaats binnen de afdeling Ballonvaren. Voorzitter René Zwarteveen en interim-penningmeester Hendrik Kort traden af. Zij worden opgevolgd door Alex Jan Barends die het voorzitterschap op zich neemt en Benjamin Urbach die de rol van penningmeester overneemt. Daarnaast trad Martijn de Vries aan als algemeen bestuurslid met de portefeuille Veiligheid. De afdeling bedankt René en Hendrik voor de jaren van inzet en enthousiasme waarmee ze de afdeling van dienst zijn geweest.

Het nieuwe bestuur richt zich op de herstructurering van de afdeling en de aanpak van nieuwe financiële uitdagingen, waaronder de kosten van de DTO en de voor 2026 aangekondigde premieverhogingen voor verzekeringen.

Voorvallen en Veiligheid

Voor het eerst in ruim dertig jaar werd de sector helaas geconfronteerd met een noodlottig ongeval. Dit was een grote schok voor de branche die veiligheid hoog in het vaandel heeft staan. Het onderstreept het belang van het meldsysteem dat in 2023 gelanceerd is. Door deze gebruiksvriendelijke app kunnen piloten makkelijker een melding doen dan voorheen. Dat heeft geleid tot een significante toename van incidentmeldingen. De data die hieruit

voortkomt stelt het VMS-team in staat om trends vroegtijdig te signaleren en gericht in te grijpen ter verbetering van de algehele vliegveiligheid.

Passagiersvervoer

In de commerciële vaart is een trend naar grotere ballonnen zichtbaar, terwijl de vraag naar ballonvaarten door prijsstijgingen afneemt. Deze ontwikkeling zet de levensvatbaarheid van commerciële ballonvaart bedrijven onder druk en dreigt het ledental verder te doen krimpen.

Leden

De afdeling heeft in 2025 een daling van haar leden gezien. De daling komt door een combinatie van vergrijzing en stijgende kosten. Daarnaast bemoeilijkt de intensieve aard van de opleiding een snelle instroom van nieuwe piloten. Daarom is onze samenwerking met Koninklijke Belgische Ballonvaart Federatie (KBBF) van groot belang.

DTO en de samenwerking met de KBBF

De samenwerking met de KBBF, onze Belgische tegenhanger, bleef in 2025 onverminderd sterk. Gezamenlijk zetten we ons in voor de opleiding van nieuwe piloten. Waar mogelijk zoeken we de samenwerking op om de kosten te verlagen en de kwaliteit van de opleidingen te verhogen.

RT Refresher en ICAO kaart

In 2025 heeft de afdeling kosteloze RT Refresher Trainingen en ICAO-kaarten kunnen regelen voor haar leden. Deze voordelen wil de afdeling natuurlijk graag voortzetten. Daarom wordt voor 2026 onderzocht in welke mate deze collectieve voordelen voortgezet kunnen worden. Door de financiële situatie zal dit wel lastiger zijn dan in de jaren hiervoor.

KNVvL-medailles

René Zwarteveen ontving een medaille in zilver voor zijn rol als voorzitter van de afdeling Ballonvaren. Ook Hendrik Kort ontving een medaille in zilver voor zijn diensten als Interim Penningmeester voor de afdeling Ballonvaren.

Prestaties van leden

Dutch Balloon Trophy 2025

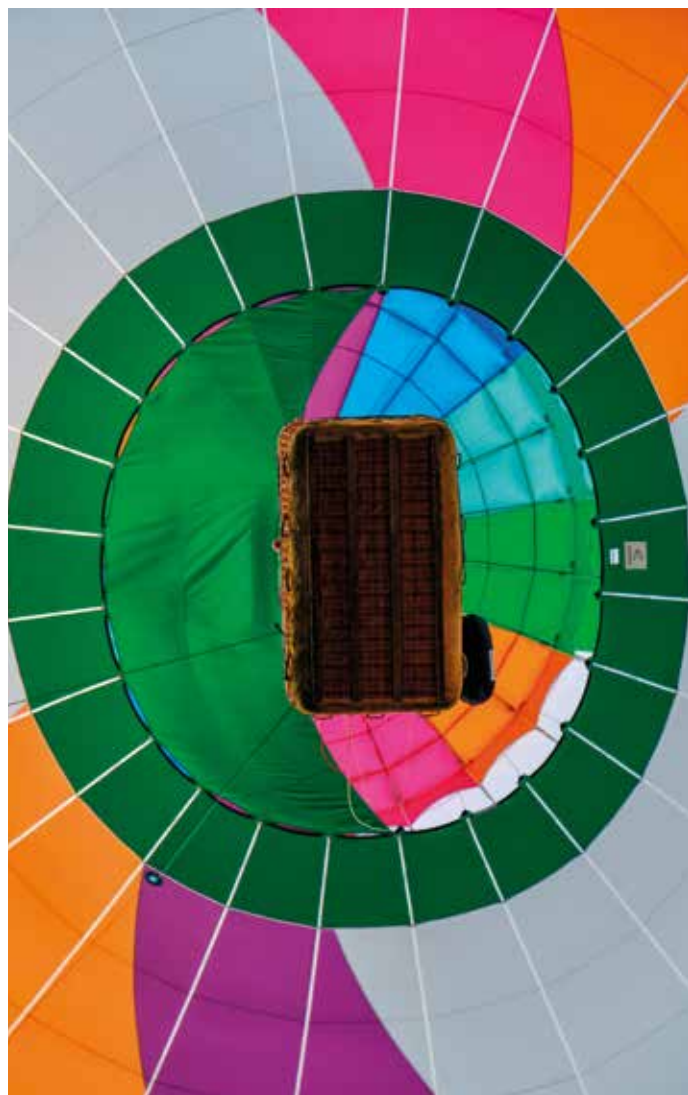
1. Roy Gommer
2. Jan Oudenampsen
3. Iris Broeders - van Ham
4. Bert Stuiver
5. Maikel Kouwenberg

EK Oostenrijk 2025

1. Roy Gommer
2. Jan Oudenampsen
3. Iris Broeders - van Ham
4. Bert Stuiver

CRO Nationals 2025

1. Jan Oudenampsen

Deltavliegen

Bestuur

Nico Postma	voorzitter
Serge Koning	secretaris
Eduard van Gameren	penningmeester
Adrie Bijsterbosch	algemeen bestuurslid
Philip Snijder	algemeen bestuurslid

Tijdens de ALV van november 2025 trad Serge Koning na vijf jaar af als bestuurslid om zich weer op het vliegen te richten. Dat is hem erg gegund. Philip Snijder nam het secretariaat a.i. over.

Beleidsplan 2025 – 2030

Het Beleidsplan 2025–2030 is mede gebaseerd op een rapport van de Werkgroep Toekomst. De werkgroep bestond uit een aantal betrokken en ervaren leden uit de gemeenschap. Ook de uitkomsten van een brede werkconferentie met 15 deelnemers (waaronder Rembert Groenman en Bryan Meijers van het KNVvL bondsbureau) hebben hun weg gevonden naar het beleidsplan. Het beleidsplan is goedgekeurd tijdens de ALV in november 2025.

De kern van het beleidsplan is de instroom van nieuwe piloten vergroten en de huidige piloten behouden. Daarnaast wordt intensievere samenwerking met de afdeling Paragliding verkend omdat we op sommige gebieden samen op kunnen trekken. In de loop van 2025 is daarom ook de gezamenlijke werkgroep Nationaal Lierterrein opgezet. Deze werkgroep zal de mogelijkheden en onmogelijkheden voor een gezamenlijk nationaal lierveld in kaart brengen; een langgekoesterde wens voor beide afdelingen.

Samenwerkingsovereenkomst pilot 'Jong Deltavliegend Nederland'

Deltavliegen is een van de kleinste luchtporten in Nederland en kent tot op heden weinig instroom van jongeren. Om daar verandering in te brengen is op 27 oktober een overeenkomst getekend tussen de KNVvL, de afdeling, Deltavliegschool Delta Fly Adventures en

strategisch adviesbureau Naru Core. De ondertekening markeert de start van de pilot 'Jong Deltavliegend Nederland', die loopt tot eind 2026.

De pilot richt zich op het realiseren van een structurele talentontwikkeling, het vergroten van de zichtbaarheid en het actief betrekken van jongeren (16–30 jaar) in de sport. Daarvoor zullen onder andere introductiedagen, kampen, stages en een internationale vliegweek worden georganiseerd. Delta Fly Adventures neemt de uitvoering op zich en verwerkt alle activiteiten in haar opleidings- en evenementenprogramma.

Het werven en begeleiden van nieuwe jonge piloten is één van de speerpunten van beleid voor de KNVvL. Daarom ondersteunt de afdeling dit initiatief van Delta Fly Adventures en Naru Core graag!

Triest ongeval

Het jaar werd ook overschaduwd door het overlijden van Tanno Rutten. Tanno verongelukte op 17 augustus tijdens een landing op de Dutch Open in Laragne, Frankrijk. Veel van zijn vliegmatten waren

daarbij en hebben het zien gebeuren. Tanno deed al tientallen jaren aan deltavliegen en was zeer actief betrokken bij de sport, onder meer als bestuurslid van Z.V.V. De Buizerd. Zijn overlijden was een harde klap voor de kleine en hechte vlieggemeenschap.

Uitslagen NK Berg (Dutch Open)

Na het ongeval van Tanno is het NK even stilgelegd. Enkele Nederlandse piloten zijn naar huis gegaan. Na twee dagen is de wedstrijd hervat.

Class 1 - Algemeen

1. Klaus Renz
2. Frank Frankus
3. Emiel Jansen

Sportclass - Algemeen

1. Konrad Luger
2. Joachim Waibel
3. Carsten Muth

Class 1 - Nederlanders

1. Emiel Jansen
2. Gijs Wanders
3. Tanno Rutten

Sportclass - Nederlanders

1. Ivo vd Leeden
2. Hendrik Severiens
3. Yan Disselhorst

Tanno Rutten

Scoren op het WK!

Op het WK Bergvliegen (13 - 26 juli in Ager, Noord Spanje) behaalde de Nederlandse Kernploeg een recordprestatie: ze eindigde op de 10e plaats van 26 deelnemende teams. Leden van de kernploeg: Arne Tänzler, Joost Eertman, Anne Conijn, Gijs Wanders, Otto Philipse-Roes en Sander van Schaik. Tevens eindigde Arne Tänzler in het veld van 115 deelnemers als zevende! Een prestatie van formaat!

Nederlandse kampioenschappen

Uitslagen NK-sleep

Door weersomstandigheden hebben we helaas maar één vliegbare dag gehad.

Class 1

1. Rob in 't Groen
2. Martin van Helden
3. Emiel Jansen

Sportclass

1. Yan Disselhorst
2. Ivo van der Leeden
3. Fred Lanning

Team NL

Drones

Bestuur

Rudy Asschert	voorzitter a.i. en secretaris
Michaël Tefsen	penningmeester
Eugène Casteleijn	algemeen bestuurslid
Roeland Verhulsdonck	algemeen bestuurslid en vicevoorzitter

Afdeling

Het jaar 2025 was voor de afdeling Drones een bewogen jaar. Wegens drukke werkzaamheden moest Remco Bruins toch zijn werkzaamheden als voorzitter staken. Rudy Asschert heeft zijn taken overgenomen. In eerste instantie als voorzitter a.i. om op die manier nog de mogelijkheid te hebben om te zoeken naar een andere kandidaat.

Bestuur

Het huidige bestuur bestaat uit hobbymatige- en professionele dronevliegers. Hierdoor kunnen we voor iedereen de belangen behartigen. Door toenemende regeldruk wordt het voor met name de hobby dronevliegers steeds moeilijker om nog een leuke plek te vinden om te vliegen. Als KNVvL afdeling drones zetten we ons regionaal, nationaal en internationaal in om het vliegen met drones mogelijk te blijven maken.

Koers

2025 is door het bestuur vooral gebruikt om elkaar beter te leren kennen. Ook hebben we dat jaar gebruikt om de koers voor 2026

en verder te bepalen. De ontwikkelingen met betrekking tot drones gaan nu erg hard. Voor ons als bestuur is het zaak die ontwikkelingen te blijven volgen en waar nodig tijdig te anticiperen op deze ontwikkelingen.

Doelen

Voor 2026 hebben we ons al een aantal doelen gesteld te weten; meer en beter contact met scholen en lokale droneclubs. Mede door de vergrijzing ziet ook onze afdeling het ledenaantal dalen. Door toekomstige dronevliegers eerder te benaderen hopen wij onze afdeling weer verder uit te bouwen. De eerste succesvolle contacten hiervoor zijn al gelegd.

Gemotoriseerd Vliegen

Bestuur

Voorzitter	Michaël Tefsen
Secretaris	Tim Weert
Penningmeester	Willem-Jan Vroom
Algemeen	Thom Sijs

Nieuwe uitdagingen

In 2025 stond de KNVvL afdeling Gemotoriseerd vliegen voor nieuwe uitdagingen. Door veranderingen in lidmaatschapsvormen en de kosten voor het gemotoriseerd vliegen is het ledenbestand van de afdeling helaas met 40% gedaald. Tevens speelt vergrijzing een rol in de daling van leden. Door deze daling had de afdeling in 2025 een kleiner budget dan voorgaande jaren.

particulieren steeds lastiger om gemotoriseerd te vliegen. Dit maakt het werven van nieuwe leden een grote uitdaging. Het bestuur buigt zich over de mogelijkheden die ze hebben voor het werven van nieuwe leden.

Opt-out regeling 600 kg MLA's

De opt-out regeling voor Micro Light Aircrafts welke in 2024 in werking is getreden is in 2025 afgerond door de afdeling. Dit betekent dat een deel van de vloot die aan de vereisten voldeed, nu is omgezet in het luchtvaartregister naar de MTOW 600 kg klasse. Toekomstige zaken rondom de opt-out regeling zullen door de afdeling Operations van het Bonds bureau worden geregeld.

Nieuwe leden werven

De kosten voor het bezitten van een eigen vliegtuig is inmiddels vergelijkbaar met de kosten van een klein koophuis en ook het huren van een gemotoriseerd vliegtuig is prijzig. Mede hierdoor is het voor

KNVvL Fly-In

De eerste twee edities van de KNVvL Fly-In (gesponsord door Stichting Pionier Hangaar) waren een daverend succes. Het evenement, gehouden op vliegveld Midden Zeeland, is niet alleen toegankelijk voor KNVvL-leden maar ook voor buitenlandse vliegtuigen en niet-vliegende bezoekers. Omdat de locatie in 2025

PH-TEM Vans RU-7A Lelystad 8 maart 2024

niet beschikbaar was kon het dit jaar helaas niet georganiseerd worden, maar er wordt al gekeken naar de opties voor het organiseren in 2026!

All Clear

Het afdelingsmagazine All Clear is in 2025 vier keer uitgegeven en verzonden aan onze leden. Het stond weer vol met interessante artikelen over geschiedenis, veiligheid en nieuws. Vanwege het budget zal het magazine in 2026 naar verwachting drie keer uitgegeven worden.

Flightline Midden Zeeland
10 juni 2023

Historische Luchtvaart

Bestuur

Rick van der Graaf	voorzitter
Mariette Kuntze	secretaris
Richard Jacobs	penningmeester
Arno van der Holst	algemeen bestuurslid
Robin van der Werff	algemeen bestuurslid
Martijn Middelma	algemeen bestuurslid

Ledenlijst Nationale Federatie Historische Luchtvaart

De ledenlijst van de afdeling Historische Luchtvaart (ook wel de Nationale Federatie Historische Luchtvaart of NFHL) bestaat uit personen, bv's, stichtingen en verenigingen. Hieronder lees je een overzicht:

Dutch Historic Aircraft Company
Stichting Fokker Four (Fokker S11)
Stichting Koninklijke Luchtmacht Historische Vlucht
Stichting Vroege vogels
Aviodrome
Stichting Fokker G-1
St. Vliegend Ned. Cultureel Erfgoed (F27)
Vereniging Historische Zeevliegtoestellen
Storyteller (Boeing Stearman)
Classic Aircraft Foundation
F.K. 58 Stichting
Nationaal Militair Museum
R. Maatman
Boomerang CA19
Yak3UPW
Stichting Dutch Starfighter Foundation
Vliegend Museum Seppe
H.v. Egmond
R.P. Nagtegaal (Stearman)
Stichting Daedalus Collectie Nederland
Nederlands Transport Museum

Fokker Heritage Trust

De Fokker Heritage Trust is een stichting die zich inzet voor het behoud van het luchtvaartvergoedschap van Fokker, een van de meest iconische vliegtuigfabrikanten uit de Nederlandse geschiedenis.

Na het faillissement van Fokker in 1996 heeft de stichting diverse historische vliegtuigen en onderdelen veiliggesteld met als doel deze voor toekomstige generaties te bewaren.

De stichting werkt nauw samen met musea en andere erfgoedinstellingen om Fokker-vliegtuigen te behouden, tentoon te stellen en te onderhouden. Een van de belangrijkste partners hierin is het Aviodrome, waar een brede collectie Fokker-toestellen te bewonderen is. Dankzij deze samenwerking blijft de rijke geschiedenis van de Nederlandse luchtvaart voor het grote publiek toegankelijk.

Behoud van Historisch Vliegend Erfgoed

De Nederlandse luchtvaartgeschiedenis is rijk aan iconen als Fokker en de DC-3 die een cruciale rol hebben gespeeld in de ontwikkeling van de luchtvaart, maar het behoud van vliegend erfgoed staat onder druk door strikte regelgeving en beperkte financiering. In 2024 en 2025 heeft de KNNvL, in samenwerking met de NFHL, belangrijke stappen gezet om de toekomst van deze sector te waarborgen.

Strategie en Zichtbaarheid

Om de sector toekomstbestendig te maken, is er in 2024 in samenwerking met de KNNvL een brainstormsessie geweest waarbij een nieuwe marketingstrategie is ontwikkeld die de zichtbaarheid bij het grote publiek moet vergroten. Een cruciaal onderdeel

hiervan was het Symposium Historische Luchtvaart (2025). Dit evenement bracht vliegers, exploitanten en onderhoudsbedrijven uit Nederland en België samen. Centraal stonden kennisuitwisseling en professionalisering op het gebied van vliegveiligheid, bedrijfsvoering, kwaliteitsbewaking en wetgeving (compliance). Het evenement was een groot succes en zal in 2026 opnieuw georganiseerd worden.

Belangenbehartiging en Regelgeving

Tijdens het symposium werd extra duidelijk dat het contact tussen de historische luchtvaart en de luchtvaartautoriteiten sterk verbeterd kon worden. Naar aanleiding hiervan is er in 2025 een structurele werkgroep opgericht door NFHL om het contact met de luchtvaartautoriteiten te intensiveren. Het idee is dat deze werkgroep twee keer per jaar samenkomt met ILT en DGLM om de stem van de historische luchtvaart te laten horen en het cultureel erfgoed veilig te stellen voor de volgende generaties. De focus ligt hierbij op het oplossen van knelpunten en het aanpassen van regelgeving. Daarin zijn de volgende dossiers van groot belang:

1. Uniformiteit in regelgeving: Momenteel gelden er tegenstrijdige regels voor buitenlandse historische toestellen in het Nederlandse luchtruim (RBML). De KNVvL streeft samen met de NFHL naar een vereenvoudiging en aanpassing van dit beleid zodat historische luchtvaartuigen kunnen blijven vliegen en inspireren.
2. Brandstofvoorziening: Veel historische motoren zijn afhankelijk van AVGAS 100LL. Hoewel het Europese productieverbod voor

AVGAS 100LL is uitgesteld naar 2032, wordt er nu al actief gezocht naar duurzame en technisch geschikte alternatieven om de luchtwaardigheid van de historische vloot te garanderen.

Door deze proactieve houding blijft de sector in gesprek met beleidsmakers en wordt de basis gelegd voor het behoud van ons vliegend cultuurhistorisch erfgoed voor de volgende generatie.

Luchtvaartwetenschappen

Bestuur

Mark van Venrooij voorzitter
DirkJan Rozema secretaris
Joris Melkert penningmeester

In de loop van 2025 is DirkJan Rozema afgetreden als secretaris. Er wordt nog gezocht naar een geschikte plaatsvervanger.

Drie verenigingen

De Afdeling Luchtvaartwetenschappen bestaat uit drie onafhankelijke verenigingen: de Nederlandse Vereniging voor Luchtvaartgeneeskunde (NVVLG), de Vliegtuigbouwkundige Studievereniging (VSV) 'Leonardo da Vinci' en de Nederlandse Vereniging voor Luchtvaarttechniek (NVvL). Voor de KNVvL is de NVvL de penvoerende vereniging. Voor het jaarverslag van de KNVvL is echter uitsluitend input geleverd vanuit de NVvL, waardoor de focus daar nu op ligt.

Activiteiten

Na de Algemene Ledenvergadering in mei vormde een gezamenlijk avond symposium een inspirerend hoogtepunt van het verenigingsjaar. Dit evenement werd georganiseerd in samenwerking met het Koninklijk Instituut Van Ingenieurs (KIVI), waarbij ook de leden van de KNVvL waren uitgenodigd. Met diverse sprekers was het een erg leuke en geslaagde avond. Zo sprak Patrick Bolder (gepensioneerd Luitenant-Kolonel bij de Koninklijke Nederlandse Luchtmacht) over de geopolitieke situatie en hoe de militaire luchtvaart hierin een rol speelt. Dr. Ir. Roelof Vos van de Faculteit Luchtvaart- en Ruimtevaarttechniek aan de TU Delft sprak over diverse ontwikkelingen in militaire vliegtuigen en Laurens de Klerck (fotograaf) sprak over militaire helikopters.

KNVvL

De binding tussen de KNVvL en de NVvL bestaat al sinds de oprichting van de NVvL in 1941. De NVvL is onderdeel van de Afdeling Luchtvaartwetenschappen (ALW) van de KNVvL. Gebleken is dat de onderlinge binding tussen beide verenigingen beperkt is.

De KNVvL biedt de NVvL de mogelijkheid tot een geassocieerd lidmaatschap. Het afdelingsbestuur heeft hierover nog geen besluit genomen, aangezien de uitkomsten van de discussie over de toekomstnota worden afgewacht. Hoewel dit onderwerp tijdens de ALV in 2025 uitvoerig is besproken, heeft dit destijds nog niet geleid tot een concreet plan van aanpak.

Communicatie

Er is besloten om de NVvL-website volledig opnieuw op te bouwen, vanwege beveiligingsrisico's die zijn ontstaan na het faillissement van de toenmalige bouwer van de website. Hiervoor is een externe websitebouwer aangetrokken, die begin 2025 tijdelijk in dienst is getreden van het NLR, op kosten van de NVvL. De nieuwe website is de loop van 2025 live gegaan. (www.nvvL.eu)

Er zijn geen contacten geweest met de andere twee verenigingen binnen de Afdeling Luchtvaartwetenschappen, namelijk de Nederlandse Vereniging voor Luchtvaartgeneeskunde en de VSV 'Leonardo da Vinci'.

Toekomst NVvL

De begin 2024 opgestelde nota "NVvL: Het roer moet om" is uitvoerig besproken binnen het bestuur. Vervolgens is besloten hierover advies te vragen aan een speciaal daartoe benoemde commissie. Het dagelijks bestuur heeft deze commissie samengesteld en een opdracht geformuleerd. De commissie is in 2025 aan de slag gegaan met het maken van een eerste conceptadvies.

Lidmaatschappen en participaties: CEAS en ICAS

De NVvL wordt binnen de CEAS (Council of European Aerospace Societies) in de Board of Trustees vertegenwoordigd door de voorzitter. Daarnaast treedt Fred Abbink op als vaste afgevaardigde van het bestuur voor alle overige CEAS-aangelegenheden.

Wat betreft ICAS (International Council of the Aeronautical Sciences) heeft er in 2025 een mutatie plaatsgevonden in de Nederlandse vertegenwoordiging. Na het pensioen van Michel Peters is zijn positie overgenomen door Joris Melkert. Tevens is Ron van Maanen aangesteld als tweede Nederlandse vertegenwoordiger binnen dit orgaan.

Modelvliegsport

Bestuur

Jacob Taekema	voorzitter
Ben Jansen	vicevoorzitter
Yuri van den Hooren	secretaris
Ben Jansen	voorzitter Instructie en Veiligheid en secretaris a.i.
Mark de Groot	penningmeester
Rob Metkemeijer	voorzitter Sportzaken
Jayant Kesarlal	voorzitter Terreinen
Ron Schmid	voorzitter Recreatief
Vacant	voorzitter Commissie PR en Communicatie

In 2025 is Mark de Groot aangetreden als penningmeester. We zijn erg blij met deze aanvulling. Wel zoeken we nog steeds een enthousiaste voorzitter voor de commissie PR & Communicatie; deze belangrijke plek staat helaas al lang open.

Regeling Modelvliegen

De regeling Modelvliegen wordt inmiddels in de praktijk gevolgd, en verloopt goed. Er waren voorheen nog wat moeilijkheden voor clubs die zich in militaire laagvlieggebieden bevonden. Hiervoor is inmiddels een aanpassing gemaakt in de regeling, maar de afrondingsfase hiervoor moet nog plaatsvinden.

Tijdelijke commissie communicatie

Binnen de afdeling is in 2023 een tijdelijke commissie communicatie opgezet. Zij onderzochten welke communicatiemiddelen het meest effectief zijn om de communicatie naar leden te verbeteren. De commissie heeft in 2025 een aantal aanbevelingen gedaan

waarmee het bestuur direct mee aan de slag kan. Zo willen we leden beter informeren over wetgeving en afdelingsnieuws en wordt het magazine Modelvliegsport onder de loep genomen voor een mogelijke digitale overstap. Ook verbeteren we de verzending van onze nieuwsbrieven.

Ondersteuning bij verlies van clubterreinen

Ondertussen blijft het behoud van vlieglocaties een prioriteit. In Gelderland zorgen Natura 2000-regels voor flinke uitdagingen, waarbij dure impactrapportages een zware wissel trekken op de clubs. Ook bij het voormalige vliegveld Valkenburg is de toekomst door woningbouw onzeker. Het bestuur buigt zich over deze problematiek en de KNVvL doet haar best hierin te bemiddelen.

Activiteiten

Het was een prachtig jaar voor onze evenementen. Het indoorvliegen in Vianen en het watervliegen in Bussloo werden opnieuw erg goed bezocht en staan voor 2026 dan ook weer op de agenda. Ook het Modelvliegkamp georganiseerd door de Stichting NMVK in Eibergen

was een succes, met een bijzonder moment voor Paul Beks: na 25 jaar bestuur en organisatie trad hij terug en werd hij feestelijk in het zonnetje gezet. In 2026 strijkt het kamp neer in Tongeren.

Clubbezoeken en informatiebijeenkomsten

Dit jaar zijn er bij verschillende clubs informele informatiebijeenkomsten gehouden door de afdeling om vragen te beantwoorden over onder andere het nut en de rol van de KNVvL en waarom vertegenwoordiging belangrijk is. Deze informatiebijeenkomsten hadden ook als doel om feedback op te halen.

Wedstrijden

Onze piloten hebben Nederland internationaal op de kaart gezet met geweldige resultaten. Op het WK Pylonrace werd Robbert van den Bosch in Duitsland Wereldkampioen bij de F3D, terwijl we bij de F3E de volledige top vier bezetten met Joris Crèvecoeur

(wereldkampioen), Mark de Groot, Tjarko van Empel en Peet Doddema. Zowel Robbert van den Bosch als Mark de Groot lieten bovendien een nieuw wereldrecord noteren met toptijden van respectievelijk 54,97 en 54,50 seconden.

Ook bij de junioren was het feest: Finn Martens won in Duitsland goud op het WK F3K Hand Launch Glider (DLG) en mag zich terecht wereldkampioen noemen.

Fin Martens

Parachutespringen

Bestuur

Patrick Custers	voorzitter
Esther Stolk	secretaris / algemeen bestuurslid
Roald de Leest	penningmeester
Sofia Verbunt	algemeen bestuurslid

Algemeen

Parachutespringen is een prachtige sport maar wel weersafhankelijk. Het voorjaar was niet best maar de zomer maakte gelukkig veel goed. Er was een sportieve Nederlandse eer: het EK (en World Cup) formatiespringen & artistic events vond plaats te Skydive Teuge, met uiteraard een grote Nederlandse afvaardiging. Het was de 3de delegatie qua grootte, na Engeland en de VS. De organisatie was vlekkeloos, de infrastructuur groots - iets wat zeer gewaardeerd werd door alle deelnemers - en de wedstrijd werd ondanks twee dagen minder goed weer volledig versprongen. Hulde! Zo zet Nederland zich internationaal op de para-kaart.

Sport

Nationale Kampioenschappen

De NKP wordt sinds 2023 om synergie afwisselend in België en Nederland gehouden. Na de eerste keer in België en 2024 te Teuge was het dit jaar in Namen, België, 12-15 september. Het weer werkte niet echt mee en de wedstrijd is dan ook niet geheel afgesprongen. De uitslagen zijn te vinden op <https://www.parachute.nl/nkp.html>

De NK's Indoor Skydiving werden apart georganiseerd. De ISC-disciplines en freestyle vonden in februari plaats bij Airspace in Charleroi, terwijl de FS4-klassen in november bij Indoor Skydive Roosendaal plaatsvonden. Volgens de selectiecriteria van de sportcommissie zijn de nationale teams parachutespringen en indoor skydiving voor 2026 geselecteerd op basis van deze NK's.

Deelname en prestaties EK's en WK's: twee gouden plakken!

Het was een topjaar voor onze springers! In het Oostenrijkse Hohenems schitterden onze Speedskydivers: Thomas de Raat pakte zilver, Ingrid van Deelen goud, en samen sleepten ze ook de gouden plak als mixed team binnen. Een prestatie om ontzettend trots op te zijn. Ook indoor boekten we succes: tijdens het WK in de USA vloog Team Disgruntled Seagulls naar een knappe 4e plek (VFS) en eindigde Out of the Blue als 10e (FS4). In het Belgische

Charleroi zetten we die lijn door met sterke top 15-noteringen voor onze dynamic- en freestyle-talenten: het DW2-way Team werd 12e, Fjorre Oostindië bij Solo Speed 15e en Connor Figg bij Solo Freestyle 10e.

In Tsjechië vlogen de wingsuiters van Team Akasha naar een 4e plek, maar het absolute hoogtepunt was het EK op eigen bodem. Skydive Teuge organiseerde een vlekkeloos kampioenschap met een enorme Nederlandse delegatie. Ondanks wisselvallig weer werd alles gesprongen en bleven de medailles rollen: zilver voor ShinobiXL (FS8) en brons voor zowel de Funky Falcons (FS4 dames) als Disgruntled Seagulls (VFS). Onze teammanagers zorgden er op de achtergrond voor dat de atleten zich volledig op deze topprestaties konden focussen. Alle gedetailleerde uitslagen zijn terug te vinden op de website van de ISC (<http://results.worldskydiving.org/>)

Records

Er zijn in 2025 weer Nederlandse records verbroken op diverse wedstrijden. Het topsportbeleid van de afdeling werpt ook hier haar vruchten af. Het complete overzicht hiervan is te vinden op: <https://www.parachute.nl/records.html>.

Zeker noemenswaardig is ook dat het wereldrecord grootste koepelformatie werd verbroken op 25 november te Lake Wales, Florida van 100 naar 104 springers waar ook twee Nederlanders aan deelnamen.

Sprong aantallen

Bijna alle springcentra gaven aan dat er veel minder tandems en static-line leerlingen waren en voor deze groepen zijn de sprong aantallen dan ook flink lager dan in 2024. Het aantal tandemsprongen daalde van 27.847 naar 22.159 en static-line sprongen van 3.806 naar 2518. Deze daling is al een aantal jaren aan de gang, na de old-time high opleving na corona. Een aantal centra is ook gestopt met static-line springen en zetten nu in op AFF wat dan weer heeft geleid tot een stijging van AFF sprongen. Het aantal sportsprongen daalde wel, van 70.438 naar 61.279. Het totale aantal sprongen daalde van 108.311 naar 92.324. Ondanks dat dit een daling is, is het nog steeds een groot aantal vergeleken met de voorgaande 10 jaar.

Kader ontwikkeling

De afdeling voert alle opleidingen en examens voor het kader in eigen beheer uit. Alle brevetten en bevoegdheden worden door het verenigingsbureau via KEI namens de afdeling geregistreerd en geprint. Ze zijn ook allemaal in te zien via de KNVVL app.

We nemen onze theorie- en praktijkexamens af met een eigen team van examinatoren. De beschikbaarheid van onze examinatoren blijft een belangrijk aandachtspunt voor het bestuur. Sinds eind 2025 werken we binnen de KNVVL ook met digitale theorie-examens die we de komende tijd verder zullen uitrollen.

Bestuurlijk

Achter de schermen is er het een en ander veranderd: de Materiaalcommissie maakte plaats voor de Commissie Spring- en Vliegtechnische zaken (SVM) en de Sanctiecommissie werd omgedoopt tot Handhavingscommissie. Die laatste verschuivingen sluit aan bij het KNVVL-tuchtreglement.

Samen met de centrale KNVVL-commissie geeft het bestuur daarnaast de hoogste prioriteit aan het dossier luchtruim. Parachutespringengaat als enig luchtvaarttechnisch hogere luchtruim in. De afdeling heeft een verzoek ingediend voor aanpassing van de Regeling Valschermspringen om op een of meer clubs de eis

Ameland Boogie 2017

van het meedalen van het vliegtuig met parachutisten te laten vervallen. Dit verzoek loopt nog waarbij input van LVNL een randvoorwaarde is.

Ook internationaal laten we onze stem horen. Onze afgevaardigden waren dit jaar aanwezig bij de PIA-meeting in de VS en de ISC-jaarvergadering in Rome. Zij zitten allen in commissies en werkgroepen waardoor directe invloed verzekerd is en de belangen van de Nederlandse sportspringers, indoor skydivers en scheidsrechters gewaarborgd zijn.

Veiligheid

Vanwege een opgelopen blessure in het voorjaar heeft een aspirant lid via de rechter inzage geëist in de gedane voorvalmelding. De afdeling heeft daarop verweer ingediend en dit bij een zitting op 20 oktober bij de rechtbank Zeeland-West Brabant toegelicht. De rechter heeft besloten de inzage te weigeren vanwege de werkwijze van de afdeling ten aanzien van meldingen zoals vastgelegd in het VMS. Dit VMS is in lijn met de werkwijze van de OVV. Dit is belangrijke jurisprudentie, meldingen over voorvallen vertrouwelijk van karakter en alleen bedoeld voor het voorkomen ervan en niet voor aansprakelijkheid of juridisering.

De afdeling geeft bulletins uit over springmateriaal, springveiligheid en regelgeving. In 2025 zijn er drie veiligheidsbulletins en een technisch bulletin gepubliceerd. De Veiligheidscommissie publiceert nieuwsbrieven over veiligheid. Hierin staan diverse voorvallen beschreven en geanalyseerd. Deze zijn zeer waardevol.

PR & communicatie

Het magazine Sportparachutist is in 2025 vier keer verschenen. Er was eerder besloten om vanwege de kosten het blad alleen digitaal uit te brengen. Echter, na wensen van meerdere leden is besloten dat het ook in de vorm van een betaald abonnement verkregen kan worden. Het blad is digitaal in te zien op <https://issuu.com/knvvl>

De website www.parachute.nl bestaat al vele jaren en is dit voorjaar in vernieuwde en sterk verbeterde vorm online gegaan.

Nieuwsberichten worden verspreid via de afdelingswebsite parachute.nl en de Facebookpagina. Deze pagina heeft een groot bereik, ongeveer de helft van de leden bezoekt deze pagina.

Paramotorvliegen

Bestuur

Frank Moorman	voorzitter en secretaris a.i.
Pim Albada Jelgersma	penningmeester
Martijn Steenwijk	voorzitter Commissie Opleidingen & Examens
Jurg van der Vlies	lid Commissie Opleiding & Examen
Tineke van Oort	lid Commissie Opleiding & Examen
John Fuijkkink	Commissie Veiligheid
Pim Leemreide	lid Natuur & Omgeving
Vincent Heikoop	lid Communicatie overheden
Martijn Steenwijk	afgevaardigde KNVvL-ledenraad

Vrijstellingsregeling Paramotortrike

Eind november 2023 werd het toevoegen van de Paramotortrike aan de vrijstellingsregeling voor het opstijgen op het laatste moment uit de Regeling, die per 1 januari 2024 ingevoerd werd, geschrapt. In 2024 en 2025 hebben de KNVvL en de afdeling Paramotorvliegen intensief overleg gevoerd met DGLM en de Interprovinciale Contactgroep Luchthavens om tot een oplossing te komen. Ondanks deze inspanningen is er vooralsnog helaas nog geen vooruitgang geboekt, waardoor de bestaande, zeer beperkte situatie blijft bestaan:

- Gebruik van een luchthavenbesluit (zoals Teuge of Hilversum) is vereist. Daar worden paramotors in zijn algemeenheid niet toegelaten.
- Alternatief is een luchthavenregeling, die al sinds 2010 als ongeschikt wordt beschouwd.
- De meest gebruikte optie is een TUG (Terrein voor Tijdelijk en

Uitzonderlijk Gebruik), die slechts 12 dagen per jaar en 2 starts en landingen per dag toestaat. De TUG sluit niet aan bij de uitvoering van de luchtsport Paramotorvliegen. Deze is ontwikkeld voor de helikopterbranche.

Deze beperkingen maken het bijna onmogelijk om vliegbewijzen geldig te houden of opleidingen uit te voeren. Daarnaast kunnen de leges van een TUG oplopen tot meer dan € 100 per vlucht.

De KNVvL en de afdeling blijven zich onverminderd inzetten voor de toevoeging van de Paramotortrike aan de vrijstellingsregeling voor het opstijgen..

Collectieve WA-verzekering Paramotorvliegen

Per 1 januari 2025 is er een collectieve WA-verzekering voor paramotorvliegen ingevoerd. Deze verzekering maakt onderscheid

tussen een- en tweezits paramotors ongeacht de startmethode (voet- of trikestart). De basisdekking dekt een eenzitter. Deze is in 2025 nog door de afdeling bekostigd. In de afdelingsvergadering Paramotorvliegen van maart 2025 is besloten dat de basisverzekering per 2026 integraal deel uit zal maken van de contributie. Als KNVvL lid afdeling Paramotorvliegen ben je nu dus standaard verzekerd voor een eenzitter. Een verzekering voor een tweezitter kan eenvoudig separaat afgesloten worden via mijn.knvvl.nl. Mede door de nieuwe collectieve WA-verzekering is het ledenaantal van de afdeling met 35% gestegen.

Luchtruim

De laagvlieg oefeningen van Defensie en het testen met BVLOS-drones zijn van groot maatschappelijk belang.

De gewenste uitbreidingen van de GLV's (militaire laagvlieggebieden) kunnen voor een flinke extra beperking voor het opstijgen en landen met Paramotors zorgen, maar ook voor andere luchtporten. Deze gebieden zijn van maandagochtend tot en met vrijdagmiddag actief en derhalve praktisch gezien alleen in het weekend beschikbaar.

De afdeling ziet mogelijkheden om de ruimte die Defensie gebruikt anders in te richten door middel van per NOTAM actief gestelde TRA's waardoor er meer ruimte ontstaat voor o.a. paramotorvliegers, en heeft dit kenbaar gemaakt middels een internetconsultatie waarvan de resultaten nog niet duidelijk zijn.

Daarnaast zijn diverse TGB's ingericht voor BVLOS-drone-testen, waaronder een gebied voor proeven van ANWB-MAA met medische dronevluchten tussen ziekenhuizen. Hierdoor was het niet mogelijk om van een vlieglocatie binnen de TGB op te stijgen. Er is inmiddels zeer goed contact tussen de afdeling Paramotorvliegen en de ANWB-MAA waardoor er in overleg met ANWB-MAA naar oplossingen gezocht is en er soms toch gebruik kan worden gemaakt van deze vlieglocaties.

Bij de voorgenomen TGB Twente wil de Politie Oost Nederland een gebied van 700 km² afsluiten t.b.v. het testen van de operationele inzet voor een drone. Het betreft hier periode van een jaar voor 7 x 24 uur.

Omdat BVLOS-drones buiten het zicht van de operator vliegen en ander verkeer daardoor niet kunnen ontwijken, worden gebieden afgesloten. De oplossing hiervoor is het elektronisch zichtbaar zijn (electronic conspicuity (EC)). Er zijn diverse systemen en daaruit moet een keuze gemaakt worden. De focus ligt hierbij niet voldoende op het testen van de elektronische (EC) mogelijkheden om de BVLOS drones gezamenlijk met overige luchtvaartuigen veilig in het luchtruim te kunnen laten opereren.

Paramotorvliegers worden mogelijk verplicht om elektronische apparaten (EC) bij zich te dragen om wederzijds zichtbaar te zijn. Echter, de apparaten die daarvoor beschikbaar zijn, worden niet altijd in Nederland toegestaan. Daarbij is het voor paramotorvliegers niet werkbaar om met een display te vliegen en daar veel aandacht aan te besteden tijdens het vliegen. Daarnaast zijn opties zoals Safe Sky op je telefoon afhankelijk van mobiele netwerken met beperkte betrouwbaarheid. De KNVvL, en de afdeling Paramotorvliegen hebben hun zienswijze hierover via een internetconsultatie ingediend.

Paragliding

Bestuur

Mark de Lange	voorzitter
Floris van Duin	secretaris
Jeroen Roos	penningmeester
Roland van der Klauw	communicatie
Christoph Rosenkranz	opleiding instructeurs
Patrick van den Tillaart	veiligheid
Hilbren van Doorn	opleiding piloten
Ronald Henny	algemeen bestuurslid

Bestuur

In 2025 heeft de afdeling Paragliding een grotendeels vernieuwd bestuur gekregen. Twee leden uit het vorige bestuur bleven aan. De rest van het bestuur is vernieuwd en volledig aangevuld zodat het bestuur na lange tijd weer op volle sterkte is. Hierdoor was het mogelijk om diverse achterstallige zaken op te pakken.

Veiligheid

Om van voorvallen te kunnen leren is meer meldingsbereidheid nodig. De afdeling heeft gemerkt dat dat in de afgelopen jaren verslapt is. Daarom wordt actief gewerkt aan het stimuleren van de Just Culture (een cultuur waarin mensen fouten kunnen melden zonder angst voor negatieve gevolgen) binnen de afdeling en wordt de inzet van een snelmeldtool overwogen.

Reglementen

De commissie Reglementen heeft het volledige reglementenbestand van de afdeling opgeschoond. De documentstructuur is aanzienlijk verbeterd en waar nodig zijn de reglementen geactualiseerd. Dit was een grote klus, maar de commissie is erin geslaagd de stukken gereed te hebben voor de eerste afdelingsvergadering in 2026. Het afdelingsbestuur heeft grote waardering voor de geleverde inspanning en het opgeleverde resultaat.

Soaren

In Nederland is een grote groep soarders actief als “vrije vlieger”, vaak zonder verzekering en met beperkte kennis van onder andere regelgeving. Deze groep is niet altijd bekend met de KNNvL en de voordelen van een lidmaatschap. De afdeling onderzoekt daarom mogelijkheden voor het promoten van een KNNvL lidmaatschap onder deze groep. Daarnaast wil de afdeling informatie over soaren beter zichtbaar maken. In 2025 is hiervoor een actielijst opgesteld die in 2026 wordt uitgevoerd.

Luchtruim

De afdeling ondervindt toenemende beperkingen in het luchtruim, onder meer door defensieactiviteiten en de ontwikkeling van drone corridors. Hier wordt KNNvL breed aandacht aan besteed, waarbij vanuit de afdeling actief inbreng wordt geleverd.

Brevetten

Er zijn veel aandachtspunten gemeld bij de administratieve verwerking van brevet uitgifte en verlenging door het KEI. Zo sluiten de gebruikte formulieren niet aan op het actuele reglement hiervoor. In 2025 is gestart met het verbeteren en harmoniseren van deze processen. Dat doet de afdeling in samenspraak met het KEI. Momenteel ligt er een lijst met actiepunten waarvan verwacht wordt dat deze in 2026 afgerond zullen worden.

Educatie

Met het oog op vernieuwde subsidieregels van NOC*NFS (Kwalificatie Structuur Sport 2024) is de instructeursopleiding in 2025 met behulp van NOC*NSF geactualiseerd en in overeenstemming gebracht met de gestelde eisen. Daarnaast zijn Duitstalige instructievideo's van DHV vertaald naar het Nederlands waarvan de publicatie in 2026 volgt.

Competities

De volgende wedstrijden zijn in 2025 door de afdeling georganiseerd:

- NK Vlakland Paragliding
- Dutch Open / NK Berg
- Dutch Paragliding Cup (berg – instapniveau)
- NK Precisie Paragliding

De organisatoren van deze wedstrijden hebben dringend behoefte aan extra vrijwilligers, die bij het organiseren en het houden van de wedstrijden kunnen ondersteunen. Aanmelden kan via het afdelingsbestuur.

Zweefvliegen

Bestuur

Johan Crossen	Voorzitter
Alies Wanders	Veiligheid en Kunstzweefvliegen
Natasja van der Neut	Communicatie
Jouri Bierings	CW&S
Ronald de Vries	Secretariaat
Frank Schellenberg	Accountmanager
Vacant	Penningmeester

Het was voor het Nederlandse zweefvliegen een jaar met sterke sportieve prestaties terwijl tegelijkertijd de druk op ons luchtruim verder toenam door militaire activiteit en de energietransitie.

Sportieve hoogtepunten

Ondanks uitdagende meteorologische omstandigheden waren er goed gevulde startvelden en werd er op hoog niveau gevlogen op het NK Terlet. De nationale titels gingen naar Steven Raimond (18m klasse), het duo Hiemstra & Verschuuren (Open klasse) en Lars van Breemen (Combiklasse). Op meerdere wedstrijddagen werden gemiddelde snelheden van ruim boven de 100 km/u gerealiseerd.

De Nationale Junioren Wedstrijd Zweefvliegen bewees opnieuw haar waarde voor talentontwikkeling met vluchtafstanden van 300-500 km. Daarmee blijft de doorstroming van nieuw talent binnen de sport gewaarborgd.

De Nederlandse Zweefvlieg Cup (NZC) via WeGlide stimuleert overland prestaties buiten de traditionele wedstrijddagen en zorgt voor een continue focus op prestatievliegen en langeafstands-vluchten.

Na 26 jaar vond op Terlet weer een groot internationaal evenement plaats: de Dutch Sailplane Grand Prix. Twintig top vliegers namen deel en streden tijdens 7 wedstrijddagen om de prijzen. Peter Millenaar

(2e) en Roelof Corporaal (3e) behaalden het podium, en Peter plaatste zich voor de finale in St. Auban. De internationale organisatie FAI Sailplane Grand Prix was verrast door de originele aanpak met

Dutch Sailplane Grand Prix

veel social media aandacht en vroeg enkele van onze teamleden om assistentie bij volgende Grand Prix wedstrijden.

Op internationaal niveau nam Nederland deel aan het 39e FAI World Gliding Championships in Tsjechië. In de 15-meter klasse wist het Nederlandse team een top-10 klassering te behalen.

Toenemende militaire (lucht)ruimte activiteit

Het toenemende intensieve gebruik van het Nederlandse luchtruim door defensie zet de ruimte voor zweefvliegen onder druk. Tevens kwam opnieuw het onderwerp van (beperkt) medegebruik van militaire vliegvelden aan de orde.

De KNVvL en de zweefvliegclubs hebben intensief overleg gevoerd met Defensie en de luchtverkeersleiding om voorspelbaarheid, planning en communicatie te verbeteren. Tegelijkertijd zien sommige clubs zich door beperkingen in het gebruik van militaire velden genoodzaakt om alternatieve vliegvelden te ontwikkelen om het voortbestaan van hun activiteiten te waarborgen. Dit staat in contrast met eerdere decennia waarin het zweefvliegen juist vaak fungeerde als kweekvijver voor toekomstige militaire vliegers.

Om de toekomst te borgen heeft het afdelingsbestuur de doelstelling om tenminste een nieuw veld in Nederland te ontwikkelen. Hiervoor is de nieuwe portefeuille "Grondzaken" gecreëerd waarvoor in 2026 een nieuw bestuurslid zal toetreden.

Windenergie en ruimtelijke druk

De voortgaande uitbreiding van onshore windparken in thermisch interessante gebieden heeft invloed op de praktische uitvoerbaarheid van onze overlandvluchten.

Vanuit de KNVvL en clubs in meerdere regio's werden daarom zienswijzen ingediend bij vergunningsprocedures om veilige corridors en minimale afstanden tot zweefvliegvelden te waarborgen.

Veiligheid

Veiligheid blijft een van de belangrijkste voorwaarden voor het zweefvliegen. Hoewel er in 2025 gelukkig geen dodelijke ongevallen waren, vonden er wel enkele serieuze incidenten plaats. Daarom wordt er de afgelopen jaren meer nadruk gelegd op een preventief veiligheidsbeleid:

- We blijven clubs oproepen om gebruik te maken van het landelijk meldportaal waardoor we club overstijgend van elkaar kunnen leren.
- Door meldingen en analyses landelijk te delen, kunnen risico's in heel Nederland vroegtijdig worden herkend en kunnen gerichte maatregelen worden genomen. Daarmee stimuleren we het vooraf beheersen en verminderen van risico's.
- Clubs worden gestimuleerd om een open meldcultuur te bevorderen, waarin leren centraal staat en niet de schuldvraag.
- Het gebruik van 'flashers' wordt actief gestimuleerd om botsingen in de lucht te voorkomen. Steeds meer clubs rusten de gehele vloot uit met deze flashers.
- Via nieuwsbrieven, safety bulletins en posters zijn belangrijke veiligheidsthema's gedeeld met clubs en instructeurs zoals veilig slepen en threat & error management.
- Op meerdere zweefvliegvelden werden veiligheidsbriefings en safety-dagen georganiseerd. Deze bijeenkomsten bieden een

platform om ervaringen te delen, casussen te bespreken en gezamenlijk te leren van voorvallen.

KNVvL tweezitter

Het onderzoek naar een KNVvL tweezitter is voortgezet met een clubenquête en testdagen.

Uit de enquête werd duidelijk dat er behoefte is aan een gezamenlijke opleiding voor FI, FIFI. Daarnaast werd duidelijk dat veel clubs enkel asymmetrische overtreks oefenen en vriltraining niet meer standaard is. Uit de testdagen kwam naar voren dat de mogelijke tweezitter ook geschikt zou moeten zijn voor de langere en bredere mensen.

Het onderzoek naar de KNVvL tweezitter wordt medio 2026 afgerond.

Samenwerking en toekomst

Onze sport draait op de tomeloze inzet van vrijwilligers in commissies en bij clubs. Samenwerking en onderling vertrouwen blijven de basis voor een gezonde toekomst van het zweefvliegen. Dat gaat niet altijd vanzelf, maar onze afdeling blijft werken aan een goede onderlinge samenwerking waarbij iedereen zich veilig voelt in het uitvoeren van zijn of haar functie.

Ledenaantallen

Datum	Totaal aan tal leden KNVvL	Aerobatics	ALK	Ballonvaren	Deltavliegen	Drones	Gemotoriseerd vliegen	Historische luchtvaart	Luchtvaartwetenschap	Modelvliegsport	Parachutespringen	Paragliding	Paramotorvliegen	Zweefvliegen
31/12/2025	13181	45	233	269	162	208	321	48	27	3322	3141	1966	231	3208

Onderscheidingen

Naam	Afdeling	Onderscheiding
René Zwarteveen	Ballonvaren	Medaille in Zilver
Hendrik Kort	Ballonvaren	Medaille in Zilver
Paul Beks	Modelvliegsport	Penning in zilver
Finn Martens	Modelvliegsport	Penning in zilver
Mark de Groot	Modelvliegsport	Penning in zilver
Tjarko van Empel	Modelvliegsport	Penning in zilver
Robbert van den Bosch	Modelvliegsport	Penning in zilver
Joris Crèvecoeur	Modelvliegsport	2 penningen in zilver
Mark de Groot	Modelvliegsport	Penning in brons
Ingrid van Deelen	Parachutespringen	2 penningen in brons
Thomas de Raat	Parachutespringen	Penning in brons
Igor van Aperen	Parachutespringen	Ere insigne lauwerkrans briljant 50 jr
Sanne Both	Paragliding	Medaille in Brons
Jans Kuper	Zweefvliegen	Ere insigne lauwerkrans briljant 50 jr
Bob van Aalst	Zweefvliegen	Ere insigne lauwerkrans briljant 50 jr
Tjeerdo Wieberdink	Zweefvliegen	Ere insigne lauwerkrans briljant 50 jr
Jet Lancee	Zweefvliegen	Ere insigne lauwerkrans briljant 50 jr
Lars van breemen	Zweefvliegen	Penning in Brons
Noah Verhoef	Zweefvliegen	Ere insigne in goud
Peter Aalbers	Zweefvliegen	Ere insigne lauwerkrans briljant 50 jr
Thei Bongers	Zweefvliegen	Ere insigne lauwerkrans briljant 50 jr
Erik Houtman	Zweefvliegen	Ere insigne in goud
Erik Borgman	Zweefvliegen	Penning in brons
Hadriaan van Nes	Zweefvliegen	Penning in brons
Jeroen Verkuijl	Zweefvliegen	Penning in brons
Robbie Seton	Zweefvliegen	Penning in brons
Robin Smit	Zweefvliegen	Penning in brons
Sjaak Seelen	Zweefvliegen	Penning in brons
Thies Bruins	Zweefvliegen	2 penningen in brons

Financiën

Balans per 31 december 2025

ACTIVA	31 december 2025	31 december 2024
Applicatiesoftware	6.660	15.818
Relatie Software	10.164	14.230
Website	1.852	4.801
Immateriële vaste activa	18.676	34.848
Inventaris	14.173	20.135
Computers	6.220	5.628
Materiële vaste activa	20.393	25.763
Langlopende lening	10.000	10.000
Financiële vaste activa	10.000	10.000
Voorraad	30.950	36.676
Vorraden	30.950	36.676
Debiteuren	37.485	52.016
Vorderingen ter zake van pensioenen	981	981
Overige vorderingen	69.748	140.773
Vorderingen en overlopende activa	108.214	193.770
Banken	1.881.207	1.988.230
Kas	209	209
Liquide middelen	1.881.416	1.988.438
Activa	2.069.648	2.289.496
PASSIVA	31 december 2025	31 december 2024
Algemene reserve	1.657.383	933.307
Bestemming reserve	114.711	1.090.742
Bestemmingsfondsen	86.860	86.860
Eigen vermogen	1.858.955	2.110.909
Jubilea	4.051	2.757
Vorzieningen	4.051	2.757
Vooruitontvangen bedragen	6.768	5.053
Schulden crediteuren	80.421	51.063
Belastingen en sociale premies	11.363	1.898
Overige schulden	108.090	117.815
Kortlopende schulden	206.642	175.829
Passiva	2.069.648	2.289.495

Hoofdbestuur, Raad van Advies en Bonds bureau

Hoofdbestuur

Denise Eikelenboom	Voorzitter
Harald Bresser	Vicevoorzitter
Hendrik ten Cate	Penningmeester
Jan Brouwer	Penningmeester
Ilona Crommentuyn	Algemeen bestuurslid
Amanda Tijben	Algemeen bestuurslid
Els Verstraaten	Algemeen bestuurslid

Mutaties Hoofdbestuur

Hendrik ten Cate is afgetreden als penningmeester tijdens de LR van 18 juni 2025.

Jan Brouwer is toegetreden als penningmeester tijdens de LR van 24 september 2025.

Els Verstraaten is toegetreden als algemeen bestuurslid tijdens de LR van 12 november 2025

Raad van Advies

Maarten van Eeghen MBA
Lt. Gen. André Steur
Ir. Michel Peters
Mr. Jacqueline Prins MA
Ir. Joris Melkert
Ir. Tineke van der Veen
Dhr. Anne Cor Groeneveld

Mutaties Raad van Advies

Maarten van Eeghen en Jacqueline Prins hebben afscheid genomen van de Raad van Advies tijdens de vergadering van 3 maart 2025.

Medewerkers Bonds bureau

Rembert Groenman	Directeur
Frederike Vonk	Management assistent & officemanager
Kaylee Slag	Ledenservice en KEI
Kim Groenendijk	Ledenservice
Jacqueline Zwarteveen	Opleidingen & Examens en accountmanager Ballonvaren
Bryan Meijers	Manager Veiligheid en Operations
Ronald Overdijk	Hoofd Operations en accountmanager Parachutespringen
Frank Schellenberg	Public affairs en accountmanager Zweefvliegen
Sanne de Bonte	Medewerker Communicatie
Helen de Mik	Financiële administratie
Annemieke Derogee	Financiële administratie
Fatima Ibrahim	Financiële administratie - zzp - basis
Marleen Snaak	Coördinator Sportontwikkeling
Thomas Jellema	Operations/drones
Ronald de Vries	Secretariaat Zweefvliegen - zzp basis
Britt Mink	Marketing & Communicatie - zzp- basis

Mutaties medewerkers Bonds bureau

Kaylee Slag heeft het dienstverband beëindigd per 1 november 2025

Annemieke Derogee heeft het dienstverband beëindigd per 1 september 2025

Marleen Snaak heeft het dienstverband beëindigd per 1 september 2025

Thomas Jellema heeft het dienstverband beëindigd per 1 juli 2025

Fatima Ibrahim is op zzp-basis werkzaam geworden voor de KNVvL per 1 november 2025

Woordenlijst

ABL	Analysebureau Luchtvaartvoorvallen	MLA	Micro Light Aeroplanes
ADS-L	Automatic Dependent Surveillance - Light	Mr.	Meester
ADW	Amsterdam Drone Week	MTOW	Maximum Take-Off Weight
AFF	Accelerated Freefall	NACA	Netherlands Association of Commercial Aviation
a.i.	Ad Interim	NALV	Nederlands Actieplan voor Luchtvaartveiligheid
AIP	Aeronautical Information Publication	NFHL	Nationale Federatie Historische Luchtvaart
ALV	Algemene Ledenvergadering	NKP	Nederlandse Kampioenschappen Parachutespringen
AMC	Acceptable Means of Compliance	NPRD	Nationaal Programma Ruimte voor Defensie
AOPA	Aircraft Owners and Pilots Association	NVA	Nationale Veiligheidsanalyse
AsMA	Aerospace Medical Association	NVL	Nederlandse Vereniging voor Luchthavens
AVGAS	Aviation Gasoline	NVvL	Nederlandse Vereniging voor Luchtvaarttechniek
BOACK	Benelux Open Aerobatic Championship Koksijde	NVvLG	Nederlandse Vereniging voor Luchtvaartgeneeskunde
BVLOS	Beyond Visual Line Of Sight	OSTIV	Organisation Scientifique et Technique du Vol à Voile
CCLR	Centrale Commissie Luchtruim (KNVvL)	OVV	Onderzoeksraad voor Veiligheid
CIMP	Medico-Physiological Commission (medische commissie FAI)	TRA	Temporary Reserved Area
CLSK	Commando Luchtstrijdkrachten	PIA-meeting	Parachute Industry Association meeting
CTR	Control Zone	PR	Public Relations
CRM	Customer relationship management	QE	Qualified Entity
DCNL	Drone Council Nederland	RB	Radiobesturing
DGLM	Directoraat-generaal Luchtvaart en Maritieme zaken	RBML	Regeling Burger en Militaire Luchthavens
DONAC	Dutch Open National Aerobatic Championship (NK Aerobatics, van VINK)	RT	Radio-telefonie
Dr.	Doctor	RvA	Raad van Advies
DTO	Declared Training Organization	RVGLT	Regeling Veilig Gebruik Luchthavens en andere Terreinen
EAS	European Air Sports	sBVL	Speciaal Bewijs van Luchtwaardigheid
EASA	European Aviation Safety Agency	STEBZ	Stichting Theorie Examens Ballonvaren en Zweefvliegen
EC	Electronic Conspicuity	TGB	Tijdelijk Gebied met Beperkingen
EMF	European Microlight Federation	TMA	Terminal Maneuvering Area
EPFU	European Powered Flying Union	TUG	Terrein voor Tijdelijk en Uitzonderlijk Gebruik
ESAM	European Society for Aviation Medicine	VC	Veiligheidscommissie
FAI	Fédération Aéronautique Internationale	VINK	Vliegen is een Kunst
FI	Flight Instructor	VM	Veiligheidsmanagers
FOYS	Focus On Your Sport	VMS (team)	Veiligheids Management Systeem (team)
GA	General Aviation	VOG	Verklaring Omtrent Gedrag
IAASM	International Academy of Aviation and Space Medicine	VSV	Vliegtuigbouwkundige Studievereniging
IAF	Initial Approach Fix	WC	World Cup
IenW	Infrastructuur en Waterstaat (ministerie)		
ILT	Inspectie Leefomgeving en Transport		
Ir.	Ingenieur		
ISC	International Skydiving Commission		
ISR	Instituut Sportrechtspraak		
KBBF	Koninklijke Belgische Ballonvaart Federatie		
KEI	KNVvL Examinering Instituut		
LAPL	Light Aircraft Pilot License		
Lt.	Luitenant		
LRH	Luchtruimherziening		
LVC	Luchtverkeerscommissie		
LVNL	Luchtverkeersleiding Nederland		
MER	Milieu Effect Rapportage		
MKE	Minimale Kwaliteitseisen		

KONINKLIJKE NEDERLANDSE VERENIGING VOOR LUCHTVAART
 A HOUTTUINLAAN 16A, 3447 GM WOERDEN
 T 0348 437 060
 E LEDENSERVICE@KNVVL.NL
 I WWW.KNVVL.NL

